

SREBROVIC NETS CANADIAN TITLE

Opponents were facing a new Diana Srebrovic when the Canadian under 14 indoor championships ended Saturday in Pointe Claire, Quebec. Seeded no. 3, the 13 year old Mississauga displayed a mental toughness light years ahead of her actual age to come away the champion.

Returning from the Chris Evert Tennis Academy in Boca Raton, Florida a new woman, Srebrovic sliced through the field with great maturity and composure despite being a year younger than many of her foes.

"I think I surprised myself and I think I surprised the other there.", admitted Srebrovic who has been training under the watchful eye of tennis legend Evert and Canadian instructor Dubravko Petrovich since January.....

.... "I have a lot of desire," said the former Hazel McCallion Public School student "(If it wasn't for the academy) I wouldn't be there where I am right now. But it's also been a lot of hard work."

And based on Srebrovic's love for the sport, the sky remains the limit for the youngster who doesn't turn 14 until July 22.

There are no pushy parents in the Srebrovic household. In fact, Diana is the lone tennis player.".....

Mississauga News, by David Winer, Staff

Staff photo by Rob Penhame
Diana Srebrovic was packing her bags and heading back to Florida after capturing Canadian under-14 title.

HRVATSKI - CROATIAN CIRKULAR

GLASILO HRVATSKE ZAJEDNICE
TORONTA I OKOLICE

Osnivač - Zvonimir Mekinda - god. 1993

Broj 10

1. Svibnja, 1998

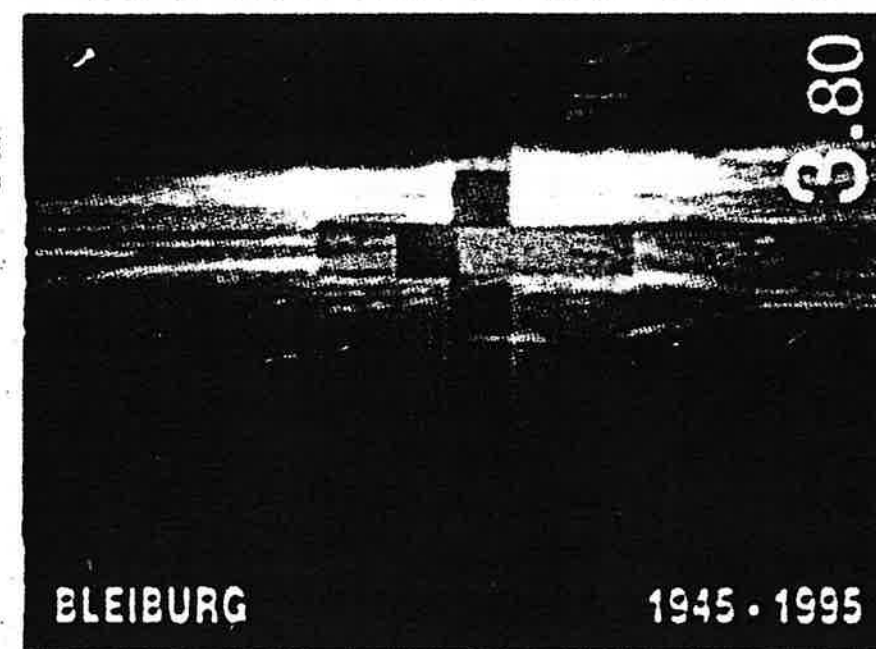
Cijena \$1.00

U OVOM BROJU :

- Urednica piše 2
- Vijesti iz Toronta 3,4,
- Bleiburg 5-10
- Vijesti iz Hrvatske 11
- Vijesti na Engleskom 12
- Motrišta 13
- Prošetajmo Hrvatskom 14
- Iz Tiska, i Šale 15
- Naša Zajednica 16-18
- Zrinski 18
- Vaše zdravlje 19
- Šport i Oglasi 20

BLEIBURG 1945.

❖ REPUBLIKA HRVATSKA

BLEIBURG

1945 - 1995

ZRINSKI

1995

LJUBIC

ModernAge Plastics Inc. 50 Fasken Dr., Units 2, 3, 4,
Rexdale, Ont., M9W 1K5
Tel (416) 675-2955
Fax (416) 675-2965

STAN TRTANJ

Custom Plastic Fabrication & Machining
Specializing in Acrylics: Designing, Displays, Advertising, Homeware

SUPER DIJETA

Imate višak kilograma ?

Želite ih se riješiti, a ne znate kako ?

Rješenje je tu !

Izgubiti ćete svoje kilograme bez gladovanja
i vrtoglavlje uz 100% prirodni program.

NAZOVITE NA
(416) 614 - 6743

Služite se našim pokroviteljima !

THE CHILDREN'S EDUCATION
TRUST OF CANADA

DOREEN H. SMINTICH
Manager

Nurture the dream . . .

BRIARWOOD BUSINESS PARK
414 North Service Rd. E., Oakville, Ontario L6H 5R2
Tel.: (905) 338-RESP (7377) Fax: (905) 338-0977
Res.: (416) 242-7727 Fax: (416) 242-7481

CIRKULAR JE VJESNIK HRVATSKE
ZAJEDNICE U TORONTU I OKOLICI.

Glavni i odgovorni urednik - Valentina Krčmar,
Adresa: 1137 Centre Street, Thornhill, Ont. L4J 3M6
Pretplatu možete staviti u bilo koju Hrvatsku Kreditnu
Zadrugu pod broj: 2742403
Telefon : (905) 738 - 0053 Fax: (905) 738 - 9221

Urednica piše...

Ovaj broj Cirkulara bilo je teško pripremiti, jer pisati o Bleiburgu nije jednostavno. Nije lako slušati ili pisati o bolu ljudi s kojima razgovarate. Iznositi sjećanja o svojim koji su nestali negdje kraj Dravograda ili kraj Maribora, ili na Savskoj cesti, ili negdje kraj puta, izvanredno je teško, i koji puta mi se čak ne usudjujemo pitati, jer i bol je osobna stvar.

Sjećam se jedne stare gospodje, čije oči su uvijek izražavale bol, a na pitanja zašto, samo je odmahivala rukom. Kako je ta stara gospodja već ostarila nadali smo se da će jednom nešto reci, no nikako. Pred samu svoju smrt bila je vrlo nemirna. Bacala se i nikako da se smiri. Nakon duljeg vremena počela je govoriti da sada mora reći istinu, koja ne smije otići s njom u grob. A ta istina bila je strašna - njena kuća bila je kraj šume u koju su danima dovodili kamione i kamione ljudi, žena, djece. Sva vozila ulazila su puna, a vraćala se prazna. Kroz noćnu tišinu čuli su se pucnjevi, krikovi, i onda opet tišina. Njoj samoj rečeno je da ako voli svoje šutjeti će vječno. Šutjela je sve do svoje smrti, ali nije otišla s ovoga svijeta dok nije rekla kako i gdje da traže tisuće nestalih i ubijenih.

Pisati o Bleiburgu je i razmišljati o mnogima koji su se uspjeli dočepati Zapada i nikad nisu rekli kroz što su prošli. Znam neke ljude koji šute o svemu, jer i danas nisu sigurni u krug ljudi oko sebe. Svibanj 1945 je ostavio trag zauvijek u dušama i životima ljudi koji su uspjeli preživjeti te dane i dočepati se života na Zapadu. Mnogi nikada nisu rekli od kuda su - sve do danas, jer koji puta to je značilo smrt, ili odbacivanje društva. Znam nekog tko je prekrasno pjevao - do svibnja 1945. Kasnije - nakon svibnja 1945 - glas je gotovo nestao od žalosti i straha. Danas ta osoba opet pjeva, jer čovjek može sve učiniti, čak pobijediti i smrt.

Isto tako, uredništvo Cirkulara želi svim mamama, bakama i svima onima koje se smatraju mamama i bakama sretan Majčin dan. Lijep je to blagdan, i nadam se da će biti sretan u svakom hrvatskom domu. Ipak pitam se dali će se netko sjetiti mama i baka čija djeca i unuci su dali svoje živote za Hrvatsku? Tko zna, možda postoji način da naša zajednica pošalje neku zajedničku čestitku majkama poginulih branioaca Hrvatske?

I kao zadnje, 2. svibnja je godišnjica smrti naših policajaca u Borovom Selu. Neka im je pokoj vječni.

Valentina

PRETPLATA NA "CIRKULAR"

Molimo vas da se pretplatite na "Cirkular", jer s time pomažete naše napore kako bi tiskali nama toliko potreban "Cirkular" sa vjestima iz Toronta i okolice, vijesti iz svijeta i Hrvatske i druge kulturne ili sportske vijesti. Pretplata je \$50.00 na godinu, koja uključuje i poštarinu. Pošaljite svoju pretplatu sa imenom, prezimenom i adresom na "Cirkular"

OBAVIJEST SVIM AMKAŠIMA

Sabor Amkaša svijeta održati će u Zagrebu od
25 - 29 lipnja 1998.

Raspored rada -

25 lipnja 1998 dolazak sudionika
26. I 27. lipnja radni dio Sabora
28. lipnja 1998 izlet
29. lipnja 1998 posjet institucijama

Društvena događanja

Za sve sudionike Sabora bit će organiziran
zanimljiv kulturni i izletnički program

- 25. lipnja 1998 navečer, domjenak dobrodošlice,
- 26. lipnja 1998, koncert Zagrebačkog kvarteta u Nacionalnoj i Sveučilišnoj knjižnici
- 27. lipnja 1998, zajednička večera u zanimljivom ambijentu sveučilištaraca
- 28. lipnja 1998, cjelodnevni izlet iznenadjenja

Kotizacija - za pokriće manjeg dijela troškova organizacije Sabora potrebno je uplatiti kotizaciju u iznosu od US\$ 40.00 po sudioniku po dolasku u Zagreb. U pokriću troškova Sabora sudjelovat će Ministarstvo znanosti i tehnologije Republike Hrvatske, Sveučilište u Zagrebu i pojedini fakulteti kao pokrovitelji.

Boravak sudionika - Troškove boravka i puta sudionici snose sami. Organizacioni Odbor može izvršiti rezervaciju hotela, ukoliko je to potrebno.

Molimo sve članove AMCA-e, koji imaju namjeru da sudjeluju u radu Saboru u Zagrebu da se hitno jave Upravnom Odboru AMCA-e radi daljnjeg dogovora i prijave. Sudjelovanje na Saboru treba biti prijavljeno do 20. svibnja 1998. gdji. Prof. dr. sc. Greti Pifat-Mrzljak, Institut Rudjer Bošković, Tel (385) 1 45-61-127 ili fax (385) 1 46-80-239

CIRKULAR JE VJESNIK HRVATSKE ZAJEDNICE U TORONTU I OKOLICI.

Glavni i odgovorni urednik - Valentina Krčmar,
Adresa: 1137 Centre Street, Thornhill, Ont. L4J 3M6
Pretplatu možete staviti u bilo koju Hrvatsku Kreditnu
Zadrugu pod broj: 2742403
Telefon : (905) 738 - 0053 Fax: (905) 738 - 9221

VAŠE ZDRAVLJE

DIJABETES I PREHRANA

Više od tri miliona ljudi u Kanadi su 20% teži nego što bi idealno trebali biti. Mnogi od njih imaju povišeni krvni tlak, šećer i kolesterol, te mogu očekivati da im dijabetes ili srčana bolest skрати život. Oko jedan milion Kanadjana ima dijabetes, ali polovica od njih nisu svjesni da boluju od te bolesti i da bi se trebali liječiti. Oko pet tisuća dijabetičara umre svake godine uglavnom od komplikacija te bolesti, kao što su bolesti bubrega, srca i krvnih žila.

Dijabetes (*diabetes mellitus*) je bolest poremećenog metabolizma, pa prema tome nepovoljno utječe na mnoge organe, pa i rad cjelokupnog organizma. Da se podsjetimo, metabolizam je osnovni proces kojim tijelo pretvara hranu u energiju i u sastojke neophodno potrebne za život i rast. Iako mnogi ljudi misle da je dijabetes jedna jedina bolest, u stvari, to je čitav skup poremećaja povezanih s oštećenim metabolizmom glukoze, tzv. krvnim šećerom.

Dijabetes koji se pojavljuje u mladosti je obično uzrokovan nedovoljnom proizvodnjom inzulina u gušterači (pankreasu), pa se zove "*dijabetes ovisan o inzulinu*" ili tip 1. Međutim, dijabetes koji se pojavljuje u starijim osobama često je prouzrokovan nesposobnošću tijela da upotrijebi inzulin u preradi šećera. Taj se zove "*dijabetes neovisan o inzulinu*" ili tip 2. Nekad se dijabetes pojavi tokom trudnoće, ali ta bolest obično nestane nakon poroda.

Inzulin je hormon koji je bitan u metabolizmu šećera u svakoj stanici organizma. S jedne strane inzulin ubrzava transformaciju glukoze (trenutačna energija) u glikogen (usklađena energija), a s druge strane on sprječava prijetvorbu glikogena u glukozu (krvni šećer). Inzulin također sprječava rastvorbu bjelancevina (proteina) u šećer i time pomaže razvoj mišića. Na koncu, on ubrzava prijetvorbu šećera u mast (usklađena energija).

Količina šećera u krvi varira unutar normalnog raspona od 2.8 do 6.4 mmol/L (50 do 115 mg/dL) kad je organizam u stanju posta. Nakon jela šećer poraste, a najniži šećer u krvi je ujutro prije doručka. Dijabetičari imaju taj jutarnji šećer povišen preko 7.8 mmol/L (140 mg/dL). Ostali znakovi povišenog šećera su:

žedjanje, dehidracija,
suha usta, zadah na aceton,
često mokrenje,
šećer i aceton u mokraći,
abnormalni apetit ili glad,
mučnina i povraćanje,
opća slabost,
teško disanje.

Mladenački dijabetes (tip 1) je obično vrlo ozbiljna bolest i ako se ne liječi može imati strašne posljedice. Može biti izazvan virusom ili toksinom u pojedincu s genetskom

predispozicijom. Započinje u prvih dvadeset godina života - najčešće se javi oko 12-te godine. Smatra se da je to auto-imuna bolest u kojoj organizam napadne stanice gušterače i tako ih onemogućiti da proizvode inzulin. 10% od svih dijabetičara pripadaju tom tipu.

Starački dijabetes (tip 2) je najčešći oblik bolesti, a porodična povijest bolesti i prevelika debljina su vrlo važni faktori rizika. Obično se javi u srednjoj dobi, te oko 80% dijabetičara tipa 2 su preko 50 godina stari. Abnormalna težina tijela i količina masti u tkivu je uzrok i posljedica te bolesti. Neki dijabetičari tipa 2 trebaju uzimati inzulin, obično oni mlađi i mršaviji, što ovisi o tome da li te osobe luče dovoljno inzulina ili ne. Smatra se da manjak inzulina i otpor organizma prema inzulinu može postojati istovremeno u tim bolesnicima.

Liječenje dijabetesa tipa 1 se sastoji u uzimanju injekcija inzulina, kontroli krvnog šećera i primjerenoj i uravnoteženoj ishrani. Dijabetes tipa 2 se može liječiti samo dijetom i fizičkim vježbama ili u kombinaciji sa specifičnim lijekovima. Dijetetski režimi preporučivani u prošlosti mijenjali su se tokom vremena. Liječnici sada kažu da ne postoji jedan specifičan plan prehrane koji bi odgovarao svim dijabetičarima i preporučuju dijetu prilagođene pojedincima.

Glavne dijetetske preporuke za dijabetes tipa 1 su slijedeće. Planirane i ujednačene obroke treba uzimati na vrijeme i u određenom ritmu. Hrana mora kalorički odgovarati tjelesnoj težini, starosti, spolu, fizičkoj aktivnosti osobe, te uzete doze inzulina. Manje od 30% kalorija može doći iz masti (uglavnom nezasićenih), 10 do 20% iz bjelancevina, a ostatak iz kompleksnih ugljikohidrata (s manje od 5% jednostavnih šećera). Ne preporuča se hrana koja sadrži kolesterol, ali se preporuča ona s mnogo vlakana, celuloze, lignina i pektina. Taj tzv. "fiber" poboljšava kontrolu krvnog šećera, smanjuje potrebu za inzulinom i sprječava sklerozu krvnih žila.

Najuspješnije obuzdavanje dijabetesa tipa 2 u starijim osobama se sastoji od tri radnje:

1. smanjenje količine uzete hrane (reduciranje kalorija),
 2. smanjenje pretjerane tjelesne težine (mršavljenje) i
 3. redovita snažna fizička vježba tijela (tjelovježba).
- Smatra se da višak masti mijenja metabolizam šećera, da pretjerana težina utječe na receptore inzulina u stanicama, dok fizička aktivnost izgara višak kalorija i pomaže tijelu da koristi inzulin.

Jedino pravilan režim ishrane i tjelovježbe može dovesti do dugoročnog uspješnog mršavljenja i obuzdavanja povišenog krvnog šećera. Vi se morate konzultirati s vašim liječnikom da vam preporuči kvalificiranog dijetetskog stručnjaka. Taj će vas voditi kroz režim ishrane skrojen za vaš slučaj.

Izvadak iz knjige: Dr. V. Herbert, "Total Nutrition", 1995. Priredio: Dr. Darko Desaty

Rađo bismo još ostali u pjesmi i druženju ali znamo da naši dragi umjetnici trebaju odmora. Ta, u Evropi već sviče jutro, utorak 14. travnja. Za taj dan predviđen je nastup u Norvalu, župa Kraljica Mira. I tamo je bilo divno i mnogi su slušatelji sami postali izvođači ne mogavši odoljeti milini i voljenoj Hercegovini.

U srijedu 15. travnja nastup u Oakvillu. I ovdje sv. Misa, pozdrav pripravicima za sakrament sv. Krizme, pa koncert i zabava, druženja, upoznavanja, susreti, jelo, piće, kolači, recepti, dojmovi. A sutra? Malo se treba odmoriti, vidjeti grad, zabilježiti pokoji trenutak uz zanimljive atrakcije velegrada. U petak 17. travnja put čuvenim slapovima Niagare, da bismo na povratku zastali kod sv. Križa u Hamiltonu za Misno slavlje i koncert Hrvatima te župe.

Ostaje još subota 18. travnja 1998. g. i Mississauga. To ne smijemo propustiti. Još jedna prilika za sv. Misu i koncert a sutra u nedjelju 19. travnja zahvaljujemo dragom Bogu u jutarnjoj sv. Misi, zahvaljujemo gostima i domaćinima, te poželjesmo jedni drugima slične radosti u svijetu i u domovini. I otputovali su nam dragi gosti - u početku njihove posjete nama u Toronto, a sada dragi prijatelji, po završetku posjete - natrag svojim kućama u Dusseldorf, Njemačku, a mi ovdje smo ostali obogaćeni još jednom divnom posjetom.

Grupa “Život” je ostavila za sobom divne uspomene. Još uvijek u našoj blizini zvone pjesme tamburica i pjesama sa vrpce - “Hej sviraj svirče” ! Hvala im da su nas posjetili.
Darinka Šmintich

GODIŠNJICA SMRTI HRVATSKIH VELIKANA

30. travnja 1671 pogubljeni su grof Petar Zrinski i Franjo Krsto Frankopan u Wienerneustadtu, Austriji. Pokopani su do stolne crkve u Wienerneustadtu. Njihove kosti pronadjoše “Braća hrvatskog Zmaja”, na tamošnjem groblju, 1907. g. položije u posebni grob. Godine 1919 prenesene su ove u grobnicu stol. crkve u Zagrebu. Vječna im slava !

Pismo Grofa Petra Zrinskog svojoj Jeleni :

“Moje drago srce ! Nemoj se žalostiti svrhu moga pisma, niti burkati. Polag božjeg dokonjčanja sutra u deset uri budu meni glavu sjekli i tulikašnje naukupe tvojemu bratcu. Danas smo jedan od drugoga srećno prošćenje uzeli. Zato jemljem ja sada po ovom listu i od tebe jedan vkovečni valete, tebe prošeći, ako sam te u čem zbanuval, ali ti se u čemu zameril, (koje ja dobro znam) i otpusti mi. Budi Bog hvaljen, ja sam k smrti dobro pripravan, niti se plašim, ja se ufam v Boga svemogućega, koji me je na ovom svijetu ponizil, da se tulikašnje mene hoće smilovati, i ja ga budem molil i prosil (komu sutra dojtj ufam se), da se mi naokupe pred njegovim svetim tronušem u diki vekivečne sastanemo. Veće ništar ne znam ni pisati, niti za sina, niti za druga dokončanja našeg siromaštva, ja sam vse na Božju volju ostavil.

Grof Petar Zrinski

POZIV U POMOĆ

U jednom gradu Kanade žive dvije sestre, naše Hrvatice, koje su došle iz Bosne. Obje su profesionalci, jedna od njih čak i visoki intelektualac. Radi užasa kroz koji su prošle njihovi živci su potpuno obolili, i te obje žene su na rubu ludila. Jedna je u trenutku kad nije znala za sebe pobacala sve svoje dokumente u smeće - putovnicu, rodni list, domovnicu, sve druge potvrde škola ili zanimanja. Druga, na žalost, i sama nije puno bolje, pa nije reagirala na vrijeme, tako da dokumenata više nema.

Te žene su same, potpuno same, jer nitko više nema snage da bude s njima. One smatraju da ih progoni kanadska država, netko drugi ih prati, čak su i doktori protiv njih i tako to ide u nedogled. Njihov doktor ne može više slušati, jer što je previše, previše je i za njega.

Ponavljam, te dvije žene - naše Hrvatice - koje su preživjele rat i sve užase, Kanada je dovela ovdje u “bolji” život, i ne shvaća kako to da te žene “luduju”! Kanadjanima je dosta, Hrvatima je dosta. A te dvije žene su same, potpuno same. Tko zna što se može dogoditi jednog dana, ako se nešto ne poduzme da se pomogne tim našim pačenicama. Možda je rješenje bolnica, - vjerojatno ! No, netko to mora napraviti, jer one same ne mogu, ni ne trebaju donositi odluke za sebe, jer same nisu u stanju.

Još jedan interesantan podatak - Kanada ih je smjestila u zgradu, gdje je superintendant kuće srpskog porijekla, stanari uglavnom isto tako. Nemojmo zaboraviti da su sunarodnici i stanara i kućepazitelja držali te dvije žene i cijeli njihov grad u okuženju mnogo mjeseci!

Pitanje našoj zajednici- kako će nama biti ako se nešto dogodi? Dali ćemo moći gledati jedan drugoga u oči? Naš KHK ima razne sekcije, možda treba organizirati sekciju za socijalni rad, da se pomogne ljudima kao što je ova mala obitelj, ili ona iz prošlog broja Cirkulara, ili žena o kojoj sam pisala već pred dulje vrijeme. Sada imamo Kanadsko-hrvatski Kongres i vrijeme je da od Kongresa potekne socijalna skrb za ovakve kao što su ove dvije sestre ili drugi. Krajnje je vrijeme da pomognemo svojim a u nuždi, sutra bi moglo biti prekasno.

Valentina

OBAVIJEST ZAJEDNICI

U Toronto Sun-u ove nedjelje 26. travnja, 1998 izašao je članak Gosp. Bob MacDonalda “Truly heartfelt thanks”. Iz članka se vidi da je Gosp. MacDonald, novinar Toronto Sun-a, čovjek koji je napisao više od 70 članaka o Hrvatskoj, bio hitno odvezen u bolnicu radi srčanih problema. Operiran je 17 travnja 1998.

Uredništvo Cirkulara želi našem Bobu sve najbolje. Vama, dragi čitatelji preporučamo da se javite Toronto Sun-u, zaželite Gosp. MacDonaldu dobro zdravlje, a ako ste u mogućnosti pošaljete i neku sitnu pažnju. Adresa Toronto Sun-a je 333 Kings St. E. Toronto M5A 3X5, Tel (416) 947-2222.

Naš prijatelj, Gosp. Bob MacDonald, je zaslužio da čuje tople riječi ohrabrenja i zadovoljstva radi uspješne operacije od svih Hrvata Toronta i okolice..

Vijesti iz Toronta i Okolice

DRUŠTVENA POMOĆ

CROATIAN COMMUNITY SERVICES je u mogućnosti ponuditi financijsku pomoć zainteresiranim odraslim studentima, da bi završili višu školu ili fakultet. Za prijavnicu nazovite (905) 270 - 7887.

U našem uredu možete koristiti kompjuter, printer, fax, “copier” i Internet pri traženju posla. Svladavajte osnovne upotrebe kompjutera uz našu pomoć, - naučite Windows 95, MS Word, MS Excel, Corel, Word Perfect 7, Internet basics.

Sve naše usluge su besplatne - kažu iz Croatian Community Services.

THE CROATIAN ACADEMY OF AMERICA - CHAPTER TORONTO

TORONTO - Hrvatska Akademija u Americi, Ogranak Toronto priređuje na Sveučilištu u Torontu predavanje, u subotu, 2.svibnja 1998 u 9:30 prije podne.

Adresa: 140 St, George Street

Room 205

Claude T. Bussel Building

University of Toronto

Tema predavanja je: The war in Croatia as reflected in the media. Predavanja daju slijedeći: Vladimir Petranović, Dr. Mark Biondić, Dr. Vinko Grubišić, Dr. James Sadkovich, Slavko Granić, Dr. Stjepan Meštrović i Biserka Butković. Prikazan će biti i film “Croatia - Land of 1100 Islands and 101 Dalmatians” - Jakov Sedlar.

Navečer, u subotu 2. Svibnja održati će se predavanje u Norvalu, na Hrvatskom Socijalnom i Kulturnom Centru, u kojem će sudjelovati Dr. Stjepan Meštrović i Dr. James Sadkovich kao gosti - govornici.

Banket će biti u 6 sati poslije podne - cijena \$25.00 po osobi, a samo predavanje u 8 sati navečer - cijena \$10.00 po osobi. Dodite u što većem broju, da bi odali poštovanje tako važnim političkim radnicima i našim gostima.

PORUKA UREDNIŠTVA

Umoljavaju se Udruge i pojedinci da nam pošalju na vrijeme obavjesti o svojim aktivnostima, tako da možemo na vrijeme obavjestiti naše čitatelje o događajima u našoj zajednici. Isto tako primamo čestitke i druge obavjesti. Obavještavamo naše poslovne ljude da uz malu naplatu uvrstavamo i oglase.

Dakle, poslovni ljudi, javite se sa oglasima, time pomažete “Cirkular” !

PISMO ČITATELJIMA

Samo par riječi o prodaji Cirkulara. Zaista nam je drago da sve više i više tražite i čitate Cirkular, jedino nas brine što je ekonomska situacija u našoj zajednici tako teška da si neki ne mogu dozvolit naš Cirkular.. Prošli puta kad smo donijeli najnovije Cirkulare u jednu od naših ustanova gdje nam je dozvoljeno da se prodaju naše novine, bili smo skoro šokirani kad smo shvatili da iako su sve novine rasprodane, novaca nije bilo. Nakon razmišljanja došli smo do zaključka da vjerojatno postoje tri razloga zašto novaca nije bilo. 1.) Naši ljudi su zaista siromašni, pa ne mogu platiti ni \$ 1.00. 2.) Možda je nekome Cirkular smetao pa ga je uklonio, pa u stvari nije ništa prodano, već je nestalo. 3.) Možda netko smatra da je Cirkular tako loše kvalitete da nije htio da se prodaje tamo. - Dakle, sve je moguće, no ipak želimo Vam reći samo par riječi o prodaji Cirkulara - kao i svim etničkim zajednicama i nama trebaju novine. Ove novine za sada nemaju nikakvu pomoć, već svi su troškovi pokriveni iz naših džepova. Dakle ovaj \$ 1.00 - iako nije puno, nama puno znači. Ništa ne pada s neba - naprotiv, sve se plaća.

Kako kažemo sve se plaća, tako je i pretplata bila do sada \$ 30.00, no na žalost moramo podići pretplatu već od ovog broja na \$ 50.00. Znamo da to nisu mali novci, ali ono što dobivate u Cirkularu je - nadamo se - zanimljivo, poučno, govorimo o domovini, događajima koji se upravo odvijaju pred nama, kao i o prošlosti, športu, interesantnim sitnicamam, zdravlju, umjetnosti, muzici, humoru - dakle o svemu. Tko zna da li ćete naći Cirkular drugi puta kad ga zaželite pročitati? Zato, pretplatite se, ili u Kreditnoj zadruzi ili pošaljite ček na adresu Cirkulara. Jedino tako bit ćete sigurni da ćete dobivati Cirkular na vrijeme.

Valentina

OBAVIJEST ZAJEDNICI:

Ukoliko želite postati doktor, inženjer, diplomirani ekonomista ili pravnik, umjetnik, uopće visoko školovana osoba, onda dodjite na **SUSRET SA ČLANOVIMA PREDSJEDNIŠTVA STUDENTSKIH ZBOROVA IZ ZAGREBA, SPLITA, RIJEKE I OSIJEKA**, što će se održati u nedjelju 3. svibnja, u 15.00 sati (3 PM), u dvorani župe Naše Gospe Kraljice Hrvata. Ulaz besplatan, a posjetitelji dobit će sve obavijesti o mogućnostima studiranja u Hrvatskoj.

Organizatori - Kanadsko-hrvatski Kongres i Hrvatski studentski savez

OBAVJEŠTAVAMO VAS

PRIOPĆENJE ZA JAVNOST

POTPISAN UGOVOR O SOCIJALNOM OSIGURANJU IZMEDJU REPUBLIKE HRVATSKE I KANADE.

Dana 22. travnja 1998 g. u Zagrebu zamjenica ministra rada i socijalne skrbi RH gdja. Vera Babić i pomoćnik zamjenika ministra za razvitak ljudskih resursa Kanade g. Victor Rabinovitch potpisali su Ugovor o socijalnom osiguranju. Navedeni ugovor uređuje pravo na priznavanje i isplatu svih vrsta mirovina kao i naknadu u svezi s nesposobnošću za rad državljana obiju država, koji su svoj mirovinski staž ostvarili u RH i Kanadi, uključujući i treće države s kojima RH i Kanada imaju potpisane ugovore o socijalnom osiguranju. Zbog različitosti mirovinskog sustava u provinciji Quebec isti ugovor se posebno pregovara s Quebecom.

Nakon dvije runde pregovora, Ugovor je parafiran u ožujku 1997. godine dok će stupiti na snagu nakon ratifikacije.

PROPISI O POREZNIM I CARINSKIM POVLASTICAMA ZA POV RATNIKE

POREZNA PRAVA I OBVEZE IZ PODRUČJA POREZA NA DODANU VRIJEDNOST (PDV)

1. Zakon o porezu na dodanu vrijednost (Narodne Novine br. 47/95) i Pravilnik o porezu na dodanu vrijednost (NN RH br. 60/96 i 113/97 početak primjene od 01. siječnja 1998 godine.

Prema odredbama Zakona i Pravilnika, porez na dodanu vrijednost (PDV) obračunava se i naplaćuje na sva dobra koja se uvoze, unose ili primaju u RH, što znači

a) glede uvoza robe, koja se uvozi za obavljanje registrirane djelatnosti

- da će se povratniku, registriranom poduzetniku, u trenutku uvoznog carinjenja opreme, obračunati i naplatiti pretporez na kojega se u prvom obračunskom razdoblju uz podnošenje uvozne carinske deklaracije ovlaštenoj poreznoj ispostavi, stječe pravo na odbitak ili povrat uplaćene svote.

- obračun pretporeza obaviti će se tako da će se na poreznu osnovicu u koju ulazi carinska osnovica utvrđena u postupku carinjenja i svota carine i posebnog poreza (ako proizvod podliježe posebnom porezu), primijeniti propisana stopa poreza od 22%. Kako je oprema prema carinskim propisima (koji se što se tiče carinske povlastice kod uvoza nisu promijenili), u pravilu oslobođena plaćanja carine i posebnog poreza, obračun pretporeza svodi se na primjenu porezne stope na utvrđenu carinsku osnovicu.

- kada opremu uvozi poduzetnik koji nije registriran kao porezni obveznik tada se plaća porez na dodanu vrijednost na kojega se nema pravo odbitka, odnosno povrata.

SVIM UDRUGAMA TORONTA I OKOLICE:

UDRUGA HRVATSKIH VOJNIH INVALIDA DOMOVINSKIG RATA VIS

PREDMET FINACIJSKA POMOĆ

Mi, invalidi domovinskog rata Udruge HViDR-a Vis, obraćamo Vam se u nadi da nam možete pomoci. Mi, invalidi domovinskog rata došli smo na ovaj lijepi otok iz različitih dijelova lijepe naše, i to od Vukovara do Hrvatskog zagorja, Like i Dalmacije, rješavajući svoje stambeno pitanje. Samim dolaskom na Vis nametnula se potreba za osnivanjem humanitarne udruge invalida koja bi djelovala na otoku i pružila pomoć invalidima domovinskog rata. Kao što i sami znate, otok Vis je prilično udaljen od kopna, vrlo je siromašan i od gradova Visa i Komiže nemamo adekvatnu pomoc, jer je ista i njima potrebna. Do sada smo uglavnom stvari potrebne za rad naše udruge (uredski namještaj, vozilo za prijevoz bolesnika i sl.) dobili kao donaciju, zahvaljujući čime možemo i djelovati. Medjutim, sada je nastao drugi problem, a to je problem održavanja, kako tehničkih stvari, režijskih troškova (struja, voda, telefon, komunalije), tako i samog automobila kojeg posjedujemo (Mercedes 510, star 10 godina) za koje nam nedostaju financijska sredstva, a takodjer nam nedostaje sredstava prilikom liječenja teških invalida kako bi im pružili odgovarajuću pomoć, ili pri liječenju, ili pri nabavci lijekova iz inozemstva. Nadamo se da ste shvatili naše teškoće, te Vas stoga molimo da svojom dobrotom i autoritetom, utječete kako na Vašu udrugu i da prikupite određena financijska sredstva za potrebe invalida domovinskog rata Udruge HViDR-a Vis. Ukoliko prikupite bilo kakva sredstva, molili bi Vas da Vi osobno dodjete na naš lijepi otok, te sredstva predate pred svim članovima naše udruge, a ukoliko to nije moguće, molimo Vas da nas kontaktirate na naš broj telefona. U to ime kao zahvalnost bit ce Vam dodijeljena ZAHVALNICA naše udruge.

Predsjednik Udruge HVIDR-a Vis
Vladimir Bajsić

da rada nije bilo iz ovih ili onih razloga. Drugo izvješće koje treba istaknuti je izvješće Gosp. Slavka Butkovića, člnika za promidžbu. Njegovo izvješće bilo je zaista iscrpno i bogato.

Drugi čelnici sekcija su podnijeli svoja izvješća i začudilo je mnoge da su neki čelnici, umjesto svog izvješća o radu, govorili o politici i o tome tko se može smatrati Hrvatom, a tko ne, i kome je dozvoljeno da radi u našoj zajednici, a kome ne. Sva ostala izvješća su bila manje-više jednaka - dosta je napravljeno, ali moglo je biti još I više. Mnogi čelnici su se tužili na birokraciju u Hrvatskoj.

Nakon članova Središnjeg Odbora izvješća o radu podnijeli su i predsjednici svih regionalnih i mjesnih odbora. Naš torontski mjesni Kongres se je istakao bogatstvom rada, tako da smo bili ponosni kad je Gosp. Bukovac davao svoj izvještaj.

Na žalost, čudni pogledi nekih članova Središnjeg Odbora Kanadsko-hrvatskog kongresa unijeli su buru među delegate.. Čak se i Gosp. Picukarić našao ponukan da kaže da u Hrvatskoj takav stav prema Hrvatima ne postoji, da nema prozivanja prema obiteljima ili rođenju. Službena politika Hrvatske vlade je politika pomirenja svih Hrvata, i dobrodošlica svima bez obzira na kojoj strani su bili. Gosp. Picukarić je rekao da bi Kongres trebao biti mjesto povezivanja i zajedničkog rada, jer samo tako ćemo uspjeti. Na kraju je dodao da postoji jedan dio birokracije koja ne dozvoljava naprijed, ali ne treba generalizirati, jer posebno u povratku u domovinu ima i dobrih priča. Po riječima Gosp. Picukarica Konzulat se ne miješa u rad udruga ili Kongresa, ali rado suradjuje sa svima.

Nakon pauze, počela je diskusija po izvještajima. Radi upravo suprotnog pogleda službene politike RH i naše Vlade o pomirenju svih Hrvata, kao i dobrodošlici svim Hrvatima koji su počeli raditi 90-tih godina, postavljena su razna pitanja čelnicima Kongresa. Pitanja su bila o izvješćima, o radu pojedinih sekcija, kao i gledanju na zajednicu, pojedince i njihov rad, kao i na rad Kongresa.

Nakon burne diskusije, posebna pažnja je posvećena članarinama, koje su po mišljenju mnogih delegata puno prevelike. Na žalost, ljudi koji su određivali članarine izgleda da ne shvaćaju da jedna prosječna organizacija koja daje sve od sebe za žrtve rata, a njeni članovi rade iz svojih džepova teško će odvojiti par stotina dolara za članstvo u Kongresu, kad do danas nisu sigurni što dobivaju tim svojim članstvom. Iako su delegati vec po drugi puta pokušali uvjeriti vodstvo KKK da smanji članarine (jednom u Vancouveru, i sada u Oakvillu) - posebno krovnim organizacijama, ni ovaj puta nije uspjelo. Svaki puta diskusija je prekinuta, tako da samo one organizacije, društva ili udruge koje imaju novce mogu glasovati, a druge - čiji rad može biti ogroman, ali nemaju novaca - nemaju pravo na niti jedan glas u Kongresu. Posebno je kritiziran Torontski Odbor, jer po riječima Gosp. Vinksog taj odbor nije htio platiti članarinu. Gosp. Bukovac je tražio razjašnjenje kako je Središnji Odbor došao do sume \$ 6,000 koju Torontski Odbor mora platiti (što su očito dobili čak i pismeno), dok u dvogodišnjem izvještaju rizničara stoji da su od svih drugih dobili samo \$ 7,800 . Na žalost, zadovoljavajući odgovor nije dobio.

Na kraju sjednice birani su novi čelnici, no Središnji Odbor KHK se u stvari nije puno promijenio. Donosimo pozicije čelnika pojedinih sekcija

Predsjednik	-Ivan Curman
Tajnik	-Dr. Vinko Grubišić
Rizničar	-Josip Vinski
RO za humanitarnu pomoć	-Jakov Čosić
RO za obnovu i razvoj	-Zvonimir Josipović
RO za škole, jezik, kulturu i šport	-Ana Prkačin
RO za širenje istine o Hrvatskoj	-Slavko Butković
RO za povratak	-Jozo Maras
RO za mladež	-Drinka Čosić

Moramo još jednu stvar napomenuti, a to je da su neki novoizabrani čelnici bili vrlo sigurni - dapače, uvjereni u svoj izbor, tako da su imali i pripremljen govor.

Možda će se čitaocima ovog izvješća činiti da je malo stvari išlo kako treba 18. travnja u Oakvillu. Naprotiv, iz raznih izvješća čelnika Radnih odbora vidi se da je KHK bio vrlo aktivan. Uz to moramo se osvrnuti na naš torontski mjesni odbor - u našoj torontskoj zajednici ne postoji veliko povjerenje prema našem mjesnom Kongresa. To je velika šteta, jer ti ljudi su dali sve od sebe da naprave nešto u našoj zajednici, i postigli su mnogo. Samo jedan od uspjeha je naš lektor na University of Toronto. Na žalost naš Mjesni Odbor Toronto je isto bio napadnut od Središnjeg Odbora Kanadsko-hrvatskog Kongresa radi neplaćanja članarine, što je vrlo žalosno, kad se zna koliko rada je ovaj odbor uložio za što je novac svakako bio potreban. Na kraju potrebno je istaći da naš Mjesni odbor treba podršku, jer imamo dobre ljude koji su na pravom putu.

Konferencija je završila kasno popodne, a nakon toga neki članovi Središnjeg Odbora posjetili su Slavonsku večeru na poziv Predsjednika Slavenskog Fonda Gosp. Milana Krijana.

Valentina

“ŽIVOT” IZ NJEMAČKE U NAŠIM ŽIVOTIMA

Divnog sunčanog popodneva Uskrsne nedjelje 12. travnja. 1998 doputovalo je u Toronto pedesetak Hrvata i Hrvatica iz Duseldorfa, grupa svirača i plesača sa obala Rajne. S radošću smo ih primili obogativši se još jednom druženjem kulturno-umjetničkim i domoljubno-prijateljskim. Već na Uskrsni ponedjeljak 13. travnja 1998 zajednički smo slavili sv. Misu u župnoj crkvi Naša Gospa Kraljica Hrvata. U koncelebraciji s ovdašnjim svećenicima bili su Fr. Nedeljko Brečić, voditelj hrvatske katoličke misije u Duseldorfu i Fr. Anto Bilić iz Bonna, koji su predvodili ovu jednotjednu turneju zajednicama Hrvata južnog Ontarija.

Poslije sv. Mise napunili smo župnu dvoranu, gdje smo s ljubavlju, radošću i čežnjom posjetili mnoge krajeve naše lijepe domovine, a poslušali i pjesme stare više od stotinu godina. Nakon koncerta, počašćeni i jelom i pićem rastajali smo se čuvajući u srcima riječi gospodina župnika (domaćina Naše Gospe Kraljice Hrvata, Josipa Gjurana) koje su nas i ovom prilikom i naše drage goste iz Njemačke pozvale na ponos što smo Hrvati i katolici, ma gdje na svijetu živjeli.

DOGADJAJI U NAŠOJ ZAJEDNICI

MEDJIMURSKA VEČERA

Medjumurci su organizirali svoju večeru 18. travnja ove godine, u Croatia Banquet Hallu. Kako Vel. Kecerina nema u Torontu, (na putu je u Hrvatskoj) zamijenio ga je Vel. Mihoković. Večera - po običaju - vrlo dobra, posjetilaca oko 250. Sav dobitak večere je za djecu palih branitelja Hrvatske i za dom za hendikepiranu djecu, koji se gradi u Medjimurju..

Ova večera je bila jedna od ugodnijih - kako mi kaže izvijestilac Cirkulara -”veselo, vrlo lijepa zabava” možda i radi toga što organizatori nisu stavili pepeljare na stolove pa se posjetioci nisu gušili u dimu cigareta. Konačno je netko smogao snage da kaže da cigarete nisu poželjne na večerama Medjimuraca. Nadamo se da će i drugi, koji organiziraju dobrotvorne večere smoći snage da konačno zabrane pušenje na svim večerama ili bilo kakvim organiziranim događajima, koje će biti organizirane od sada na dalje.

Muzika “Trećeg stupnja” je bila izvrsna, po običaju. Dečki su svirali muziku cijele Hrvatske s posebnim naglaskom na medjimursku muziku. Čestitamo Medjimurcima, predsjedniku Kovaču, Gosp. Oletiću na uspješnom vođenju tombole, pozdravljamo sve Medjimurske prijatelje (posebno našeg Ivicu Loncarica, velikog Medjimurca, koji radi smrti svog brata nije bio prisutan i još jednom mu želimo izraziti naše žalovanje) i nadamo se da su skupili dovoljno da se osjeti njihova “kap” u moru potreba onih za koje rade.

Jedna primjedba - kako da mi objasnimo da se nakon himni ne plješće, jer himna jednog naroda nije bećarac ili kazališni komad. Himna je svetinja kojom se pozdravlja Domovina i daje počast onima koji su dali svoj život za tu Domovinu i za bolje naše sutra. Dakle ni po državnom protokolu, ni po bontonu t.j. zbog navedenih razloga na državnu himnu se ne plješće. I na ovoj večeri, kao i na gotovo svakoj drugoj, pljeskalo se nakon obje himne - i kanadske i hrvatske. Izgleda da treba svaki puta naglasiti da se nakon himni ne plješće, kao što je napravio Gosp. Stanko Trtanj na svečanosti folklornog ansambla “Hrvatska.

Još jednom, čestitamo organizatorima medjimurske večere, jer kako nam kažu sve je bilo izvrsno. Samo tako naprijed ! (VK)

SEMINAR ZA NASTAVNIKE HRVATSKOG JEZIKA I KNJIŽEVNOSTI

Dana 18. travnja pod pokroviteljstvom Odsjeka za slavenske jezike i književnost Sveučilišta u Torontu održan je u srednjoj školi “Don Bosco” u Torontu seminar za nastavnike hrvatskog jezika i književnosti. Seminar je vodila prof. Jasna Šego, lektorica hrvatskog jezika i književnosti na Katedri za hrvatski jezik, uz sudjelovanje prof. Ralpa Bogerta.

Teme prvog dijela seminara bile su motivacija i kreativnost u nastavi i problematika suvremenog hrvatskog jezika. Tijekom tog dijela seminara predavačica je govorila o načinima motiviranja

učenika za nastavu, o pojmu nadarenosti i osobinama nadarenih učenika, o cilju odgoja i koju ulogu u njemu imaju roditelji i škola, te o učenju kroz igru i o kreativnim radionicama. Također se posebno osvrnula na specifične probleme nastave materinjeg jezika učenika koji rastu u stranoj sredini, naročito na dvojezičnost i višejezičnost, te značajan utjecaj poznavanja više jezika na sveukupni intelektualni razvoj djece.

Tema jezične problematike danas bila je također zanimljiva, pogotovo za nas koji ne živimo u Hrvatskoj. Predavačica nam je uz brojne primjere prikazala novine u pravopisu i gramatici i govorila o skrbi o hrvatskom jeziku.

Tema drugog dijela seminara bila je metodički pristup Cesarićevoj poeziji u osnovnoj i srednjoj školi u kojem nam je prof. Šego govorila o načinima i pripremi interpretacije lirskih pjesama na primjeru antologijskih pjesama Dobriše Cesarića, kao što su “Voćka poslije kiše”, “Slap”. “Tiho, o tiho govori mi jesen”, “Balada iz predgradja” i dr.

Seminar je bio izuzetno zanimljiv, dobro pripremljen i vodjen na visokom profesionalnom nivou. Nakon seminara prof. Šego je odgovarala na brojna pitanja u diskusiji o specifičnim problemima s kojima se susreću nastavnici hrvatskog jezika u Kanadi. Šteta je što je u seminaru sudjelovalo tek petnaestak nastavnika, jer vjerujemo da je seminar mogao biti od izuzetne vrijednosti i koristi svim roditeljima i nastavnicima, a i ostalima koje zanima njihov materinji jezik.

Aranka Lengyel-Bosiljevac

KANADSKO - HRVATSKI KONGRES

18. travnja 1998 u Oakvillu održana je konferencija Središnjeg Odbora Kanadsko-hrvatskog kongresa. Došli su predstavnici svih regionalnih i mjesnih kongresa, kao i delegati koji su predstavljali svoje udruge ili društva. Na žalost, zbog nemogućnosti plaćanja pristojbi mnoge udruge nisu poslale svoje predstavnike, tako da većina društava, udruga ili fondova nisu bili zastupljeni.

Ova druga konferencija Kanadsko-hrvatskog kongresa (KHK) otvorena je himnama, minutom šutnje, a zatim je tadašnji predsjednik Gosp. Ivan Curman iz Vancouvera pozdravio prisutne, i pozvao našeg konzula Gosp. Picukarica da kaže koju riječ. Gosp. Picukaric je pozdravio sve prisutne, istaknuo vrijednost Kongresa i zajedničkog rada, koji je našao svoje mjesto u zajednici i opravdao svoju svrhu. Ipak, istaknuo je Gosp. Picukaric, osjeća se jedna izvjesna malodušnost i zamor u našoj zajednici i on nebi želio da se to osjeti i u KHK. Ciljevi rada moraju biti rad na interesima hrvatske zajednice, kao i pomaganja hrvatskom narodu u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. Na kraju govora zaželio je Kongresu uspješan rad. Nakon Gosp.Picukarica podneseni su radna izvješća dosadašnjih čelnika.

Mnogo bi se moglo govoriti o radnim izvješćima, no mislim da od svih izvješća treba izdvojiti dva - jedan radi iskrenosti, drugi radi velikog rada koji je uložen. Čelnik sekcije za ulaganje u domovinu Gosp. Janko Herak je rekao da on nema puno o čemu govoriti u svom izvješću, što radi birokracije u Hrvatskoj, što radi njega samog i njegove prezauzetosti. Smatramo da je takav prilaz pošten jer zaista ne treba “mlatiti praznu slamu” kad smo svjesni da rada nije bilo iz ovih ili onih razloga.

IZ ARHIVA BLEIBURGA

Malo smo pogledali u arhive o Bleiburgu. Možda će Vas zanimati neki dokumenti, ili bolje rečeno - isjecci iz dokumenata, koje smo našli o svibanjskim danima 1945. Prije nego što navedemo riječi raznih svjedoka, moćnika, mučitelja ili odgovornih željeli bi Vam navesti par riječi Gosp. Vinka Grubišića, koji se je bavio temom Bleiburga. “No, što je vrijeme dalje odmicalo od Bleiburga, Bleiburg je Hrvatima postajao bliži.Kosta Nadj i Milan Basta ispisivali su stranice i stranice papira ne bi li opravdali Bleiburg, ali sve što su postigli jest osvježavanje svijesti o najvećoj hrvatskoj tragediji. U zemlji gdje je “čitanje izmedju redaka” postalo prava vještina čak su i neka Bastina izlaganja dovodila u logičnu svezu s onima objavljenim u emigrantskim publikacijama (koje su ipak nalazile svoje putove u Hrvatsku), jer - na koncu konaca - sve se nekako prokrade i dopre do očitovanja” (“Bleiburg 1945.-1995, str. 105)

“Sada se izbezumljeno mnoštvo slijevalo u Zagreb, zakrčilo sve ulice i zatrpalo sve trgove, zaposjelo svaki kutić stanova, i, dapače, i nekih ureda, pa je naš grad u onim užasnim danima bio utrostručen, možda čak i više, bio se uspeo skoro do milijun ‘stanovnika’.” (Yu-Genocide, A. Beljo, str. 46/47)

“Pošto je II. svjetski rat zvanično prestao, štab zone je prije nego što je pristupio pregovorima napisao noću 8/9 svibnja letak u kojem se pozivaju njemački vojnici i starešine da se predaju našoj vojsci.” (Basta, Rat, str. 311)

... U letku je izmedju ostalog pisalo “Zahtjevam u ime Štaba IV operativne zone Slovenije, koji je najstariji štab na teritoriji Štajerske i Koruške, da prenesete zahtjev vašoj najvišoj komandi da odmah, bez mnogo razmišljanja, naredi kapitulaciju vaših oružanih snaga na ovom teritoriju i da one polože oružje pred jedinicama Jugoslovenkse Armije.” (Basta, Rat. str. 312)

.... “U posljednjem trenutku (12 maja)” stigla je 51. divizija u rajon Dravograda i uspjela zatvoriti jedini prolaz neprijatelju.” (Basta, Rat, str. 237)

... 13. svibanj 1945... Zamjeravam, jer neprijatelja sporo gonite prema sjeverozapadu i jer mu niste zatvorili puteve za izvlačenje. Većina njemačkih i kvislinških snaga prelazi granicu i predaje se Englezima. Naredjujem da hitno zatvorite sve puteve prema Austriji i da ne dozvolite da se neprijateljske snage izvuku. Na Korušku ne šaljite nove snage. Tito. (K. Nadj)

... “Vojnici iznose ranjenike i slažu ih pored ceste. Tako će ići brže. Sad vec nema nikakva otpora ni diskusije. Sve otraga vide da se naprijed staje i uzima ranjenike bez prigovora. Neki ustavljaju i samo pomažu. Drugi pronalaze još mjesta i pozivaju lakše ranjenike, da se penju.” (YU-Genocide. A. Beljo str. 90)

.... 15. svibanj 1945 M.. Basta - “Nismo imali previše vremena za razmišljanje. Vidjeli smo da je neprijatelj brojno jak i da se želi svim silama probiti iz zemlje. Ali su nam druge indikacije govorile da je njegov borbeni moral na izmaku. Za posljednjih nekoliko dana predale su se hiljade njegovih vojnika. Od zarobljenika smo saznali kakvo je stanje u redovima protivnika, saznali smo o velikom broju civilnog stanovništva, o seljacima s

kolima - što je slabilo moć neprijateljskog manevriranja. (Basta, Rat, str. 348)

... U težnji, da se pod svaku cijenu postigne barem engleska kontrola sudbine naše vojske, general Herenčić zatraži, da Englezi pošalju komisiju, koja bi imala posredovati kod razoružavanja i biti jamac zakonitog postupka prema zarobljenicima.

Englez se obrati partizanima- “Da li naši saveznici žele, da pošaljemo komisiju, koja bi im bila pri ruci kod izvršenja predaje? Basta glatko odbije - “Hvala lijepo. Ne čini nam se.potrebno.” General Herenčić na to replicira - “Ali mi ipak tražimo, da engleska komisija bude prisutna. Englez odsječe suho -"Vi nemate što tražiti. To je stvar samo naših saveznika, ukoliko žele našu prisutnost." General Herenčić ne popušta -"Mi ne možemo jamčiti, da će predaja biti izvršena," - na što Englez uzvratí prijeteći - “Ako se to ne izvrši, mi ćemo vas poslije jednog sata početi bombardirati."

Sva su nam vrata silovito zalupljena u lice. Izlaza nema. Još jednom uzimam riječ, da barem neku koncesiju iščupamo u dramatičnoj borbi za vrijeme - “Ako nema već odstupanja od roka, držim, da taj sat ultimatumâ ne može prije početi teći, nego se mi vratimo našoj koloni, za što nam je potrebno 20 minuta vožnje. Bio sam uvjeren da će i to biti bez daljnjega odbijeno. Začudio sam se, kad su na tu jedinu koncesiju pristali. Basta pogleda na sat - “Dobro. Rok ultimatumâ počet će teći do 20 minuta. Mi smo gotovi.” Svi smo naglo ustali. Pozdravili smo vojnički engleskog generala i bez riječi požurili k vratima. Generali Metikoš i Servatzy pročitali su istinu sa zemljanih lica. - Imamo rok od jednog sata za predaju partizanima. Englezi peru ruke od svega i potpuno nas prepuštaju njima. Idemo žurno natrag.” (Hrvatska revija, prosinca 1966, str. 284-295)

.... “Što je kolona dalje odmicala, naši su ih sve organiziranije svrstavali u redove, pojačavali tempo pokreta i broj oružane pratnje. Poslije se ispostavilo da je većina zarobljenika mislila da ide u dubinu austrijskog teritorija, u savezničke logore. To, što su ih vodili partizani, nije još značilo da se vraćaju u Jugoslaviju. U svom kretanju naprijed prolazili su kroz austrijski teritorij. Tamo su nailazili na grupe angloameričkih jedinica i na njihove tenkove. Mnogi zarobljenici mislili su da ih sprovodimo zajednički. Noć je i nisu primijetili kuda idu. Ovdje-ondje vide se na cesti njemački napisi. Noću se teško orijentirati, pogotovo u tolikoj masi.” (Basta,Rat, str. 381)

...Poslijepodne 16. maja 1945 krenuo sam u Maribor u štab armije na referiranje. Ogromna kolona zarobljenika omela me je da na vrijeme stignem. Automobil se probijao s mukom. Cesta je bila prohodna tek na nekoliko kilometara od Maribora. Kolona se otegla od Dravograda do Maribora, na dužini od gotovo 60 kilometara. (Rat str. 418)

... S ovim Nadj i Basta završavaju svoje knjige. Ne iznose svjedočanstva o sudbini onih stotina tisuca koji su misterioznom igrom dopali u njihovo ropstvo. A nas zanima upravo to (A. Belja YU-Genocid str. 130)

... Grof Tolstoj zaključuje, na temelju pronadjenih dokumenata, da je vojna zapovijed za prisilno vraćanje izbjeglica u

Jugoslaviju, u samoj Austriji, izdana 17. svibnja 1945. Pod oznakom "tajno", toga dana je izdana zapovijed divizijskim komandantima V. Britanskoga korpusa da 'sve jugoslovenske građane koji se trenutno nalaze na području Korpusa treba što prije predati Titovim snagama. Treba ih odmah razoružati, ali ih neće obavijestiti o njihovoj sudbini.(A. Beljo,Yu-Genocid,str. 133)

...., Na pitanja o njegovim postupcima tih tjedana Harold MacMillan sve do danas ne odgovara, piše Nikolaj Tolstoj u Encounteru, i onda zaključuje- "Da su branitelji na sudjenju za ratne zločine u Nurnbergu i drugdje znali za ono što se događalo u istočnoj Austriji i Sjevernoj Italiji samo tjedan dana nakon njemačke predaje, cijela procedura sudjenja ratnim zločincima bila bi, vjerojatno naprosto zaustavljena. Jer, zar nije za osudu ratni zločin svjesno slati desetine tisuća bespomoćnih muževa, žena i djece pod krvnički nož i u logore smrti?" (A. Beljo, YU-Genocid str. 135)

.... "Goli i bosi nastavili smo svoj put. Ostavili smo iza sebe po prilici 25.000 ljudi strijeljanih i ubijenih od Titovih komunista. Posmrtni ostaci tako velikog broja hrvatskih vojnika zatrpani su između brda u Teškom Čelu, Topolovu, Sv. Katarini i Sv. Marijeti." (A. Beljo, YU-Genocid str. 141)

.... Kenneth Tyson je bio u to vrijeme engleski vojnički svećenik u Dravskoj dolini i sjeća se pritužbi vojnika zbog njihova teša i žalosna zadatka -" Rekao sam svoje mišljenje o nedostojnosti tih postupaka i o potrebi smilovanja i u ratu. Mnogi su mi vojnici dolazili kroz zadnjih 48 sati, duboko uznemireni zbog osjećaja da su oni primjenjivali užasno nasilje nad ženama i djecom, i da su poslali tisuće bezazlenih i bespomoćnih ljudi u smrt. Otkud im pravo postupati na tako okrutan način prema tim ljudima i s kojim pravom su njihovi zapovjednici od njih tražili da to rade? Govorili su Tysonu da je sve to "krvavo odvratna sramota" (a bloody shame) (Bethell, The Last Secret, str. 149) (VK)

COLIN MUNRO ON BLEIBURG

Željko Krstulj, 'Interesi nemaju prijatelje', Večernji list, April 27, 1998, p. 4.

British Ambassador Colin Munro held an interesting lecture in Zagreb about his country's relations with Croatia, to those playing judge toward the media. Munro paid special attention to the controversial events in 1945, when the British 8th Army handed over large groups of Croatian soldiers and civilians, as well as Slovenians and Serbs, into the hands of Tito's units. This move led to the massacre of tens of thousands of prisoners in the areas of Bleiburg, Maribor, Macelj, Kočevski Rog and other 'stations of the cross'. Not denying the events, Ambassador Munro actually stressed that there were no "conspiracies during these events," i.e., "it is absolutely not true that British civilian and military authorities deliberately sent Croatian soldiers back to Yugoslavia."

It is difficult for any reasonable politician or historian to believe in a 'conspiracy theory', including Bleiburg. This is why Munro's denial of any 'conspiring anti-Croats', connected to British hesitation to recognise Croatian independence a half century later, is totally understandable. The former is not acceptable to any 'catastrophe chronicle writer' on Croatia, i.e.

that there were no well planned anti-Croatian policies during WW II or during the years of the break-up of Yugoslavia. The simple reason for this is that British diplomacy, after centuries of experience, cannot allow itself to make any short-sighted decisions.

Hence, official London has continued to lead 'friendly' if 'not friendly' politics toward Croats, behaving in accordance to its strategic interests. Sometimes, by way of its moves, it assisted Belgrade and other times it did the same for Zagreb, often not caring about Belgrade and Zagreb points of view. Just as Croats are totally bitter about Bleiburg, the Serbs are just as bitter that Winston Churchill did not accept (recognise) Draža Mihajlović.

The theory of far sighted British diplomacy actually does not have to contradict Munro's claim that Great Britain 'leaned toward widening its sphere of influence' in this part of Europe. This type of policy, was not realistic after WW II because that country was no longer a global power, as was the case up to WW II. However, through its actions it directly influenced the state of stability in this part of Europe, along with the behaviour of some other larger powers. In other words, the British are cunning enough to adjust its policies toward countries which have Britain's interests intertwined, through third countries, rather than through 'direct clinches'. Croatia is a country which bore the burden of this fairly often.

However, let us get back to the 'conspiracy theory' connected to the events from May, 1945. The story was formed, in essence, by British historian Nikolai Tolstoj, after which a political and legal affair occurred in London in the late eighties and is still in process today. Though it is still debatable whether or not Tolstoj should have attributed the events on the Austrian - Yugoslav border by directly accusing Macmillan - who went on to become Premier - Field-Marshal Alexander, General Keighting, Lord Aldington or someone else. The documents collated to date, along with witness testimonies, confirm that British military circles were conscious that their actions placed Croats and other deported prisoners in mortal danger.

On the other hand, one could accept the opinion of respected British officials that they could not have known that the actions of the Partisans would have been so brutal. The key problem does not lie in that, rather in the fact that the British were, at the time, 'hosing down the deck' from prisoners of war only because they would make Tito's position more difficult - at the same time Stalin's - and forced his units to retreat from Koruška. This made Croats the cheapest guarantee to solve some of the cold-war border disputes. A mystical 'conspiracy' was not necessary to achieve such an end.

Malo šale...

Grabljanje lišća

Mali dečko, koji se je odlučio da bi zaradio koji dolar sa grabljanjem lišća, vratio se kod kuće nakon prvog posla i pokaže ocu 100 dolara.

"Molim te stavi novce u banku, kaže sin.

"Pa ti si morao izgrabljati dosta lišća za 100 dolara, kaže otac upitno.

" Samo jedno zemljište, tata", kaže sin,

" Ali njihov pas me je ugrizao".

Vruća juha

Mladi par je postao jako zabrinut zbog svojeg četvero-godišnjeg sina, koji još nije progovorio niti jedne riječi.

Odveli su ga kod najboljih specijalista, ali niti jedan doktor nije mogao pronaći što je krivo sa djetetom.

Jednu nedjelju, za vrijeme ručka, mali sin najednom progovori:

"Mama, juha je prevruća !"

"Oh moj Bože" zavrišti mama, "pa ti si progovorio !"

"Pa kako to da do sada nisi progovorio niti riječi toliko godina ? " upita ga majka.

"Pa mama" progovori mali, " do sada je sve bilo sve dobro i u redu !"

Moderna ženska

Mladoj ženski koja je sjedela u kafiću sama, približio se muškarac, pa je upita:

"Kako ste lijepa gospodična ?" kaže on, " da li bi htjeli malo društvo?"

"Zašto ? " upita ženska, "da li imate Društvo na prodaju?"

Malo mudrosti

Televizija je izum, koji će Vas zabavljati u Vašoj dnevnoj sobi po ljudima koje inače ne bi nikad pozvali u svoju kuću.

Želja da čovjek bude uvijek u pravu je najveća prepreka novim idejama.

Bolje je da imamo mnogo ideja pa makar neke bile i krive, nego da uopće nemamo nikakvih ideja !

PRATIMO DOMAĆI I STRANI TISAK

The Toronto Sun :Few saints in the Balkans , Peter Worthington, There are few saints in the Balkans. Enemies of the Serbs tend to invoke comparisons with Hitler, Nazis and Stalin which is ironic, since historically Serbs are seen as staunch western allies - until Yugoslavia's collapse. They fought Hitler when no other state did; they didn't collaborate with Nazis in World War II to the extent the despised Croatian Ustashe did; they sided with Jews against Nazis; Chetniks rescued more downed Allied airmen than anyone else..

The Serbs have lots of bad guys, but mostly they have lousy public relations.

The Toronto Star, Apr. 21,98, BRIEFLY, Yugoslavia: NEW VIOLENCE HITS KOSOVO: Yugoslav authorities reported an army shootout with suspected arms smugglers on the border with Albania yesterday and said Serb houses were attacked by ethnic Albanian militants. Meanwhile, ethnic Albanians in Serbia's independence-minded Kosovo province claimed Serb forces were mobilizing and said they feared siege like those that triggered a civil war in Bosnia.

The Toronto Star, Apr. 21/98 Search for war crimes evidence uncovers human bones in Bosnia: ... The Srebrenica massacre is directly linked to the indictment of top war crimes suspect Radovan Karadzic , the Bosnian Serb's leader during the war. Asked about mounting speculations that NATO troops will soon try to nab Karadzic, NATO secretary-general Javier Solana would only tell reporters, "You know very well what the patterns of arrests (has been) in the past month, and we'll continue."

The Toronto Star, Apr. 23/98 Kosovo's future rests on vote in Serbia ... Voters in Serbia go to the polls today in crucial vote that could determine the fate of violence-ridden breakaway province of Kosovo.... "This vote is nothing but a farce," said Ibrahim Rugova, the Kosovo leader elected by the 2 million-strong ethnic Albanian population who are dominated by 200.000 Serbs. "Our only hope is the international community. We can expect nothing from Belgrade."

The Toronto Star, Apr. 24/98: French officer's meeting with Karadzic scuttled arrest plans Washington - Military forces abruptly shelved plans to try to capture Radovan Karadzic, the former Bosnian Serb President indicted for war crimes, after discovering last summer that a senior French army officer had met Karadzic secretly, according to senior officials. The clandestine meetings convinced U.S. officials key details of the arrest plans might have been leaked directly to the fugitive Serb leader by French Maj. Herve Gourmillon, jeopardizing the operation and the lives of NATO troops.

French officials later acknowledged the meetings occurred, but said that the officer was acting on his own and promised he would be court-martialed.

PROŠETAJMO HRVATSKOM

MEDVEDNICA

Što je Bulonjska Šuma za Pariz, a Bečka šuma za Beč, to je Medvednica za Zagreb. Smještena oko 10km sjevernije od Zagreba, cijelom svojom dužinom zaštićuje grad. Najznačajniji dio Medvednice pruža se oko doline Krapine i Podsuseda do Kašinske ceste, koja prelazi planinu istoimenim sedlom. Glavni je masiv dug 24 km, a približno u sredini uzdiže se njegov najviši vrh Sljeme, 1035 m nad morem.

Središnji dio Medvednice sastavljen je pretežno od zelenih škriljevaca, dok se istočni i zapadni, kao i cijeli periferni donji dio sastoji od vapnenaca i dolomita, koji su u kasnijem geološkom razvoju istaloženi iz nekadašnjeg mora.

Uzduž sjevernih i južnih obronaka masiva spuštaju se prema gradu i prema Hrvatskom zagorju mnogobrojne potočne doline, tako karakteristične za oblik Medvednice.Iznimku od toga čini krška terasa Ponikve, na zapadnom dijelu Medvednice, značajna po zanimljivim krškim pojavama i poniranju oborinskih voda.

Cijela Medvednica pokrivena je bujnom šumskom vegetacijom koje površina iznosi približno 130m . Od toga južni obronci zauzimaju 75 km, a sjeverni 55 km. Karakteristično je za Medvednicu da na njoj nema nikakvih naselja, osim turističko-rekreativnih objekata, koji su smješteni na najvišem dijelu planine. Medvednica oskudijeva otvorenim površinama, koje su danas u većini blizu izgrađenih objekata, a najveće livade su na Ponikvama, oko gospodarstva Poljoprivrednog i Šumarskog fakulteta, te u predjelu Lipe. Prilično su prostrani skijaški tereni koji se pretežno nalaze na sjevernoj strani masiva, neposredno ispod glavnog vrha, ili na istočnom dijelu, u blizini Puntijarke i Rauchove lugarnice.

Šumski plašt Medvednice pokazuje znatne raznolikosti s obzirom na visinsku razliku i s obzirom na južnu i sjevernu stranu planine. Donji dio Medvednice pokriven je pretežno šumama hrasta kitnjaka, graba i pitomog kestena s primjesom bukve na svim hladnijim terenima. U srednjoj visinskoj zoni i dalje prevladava hrast kitnjak, kesten se povlači, a zamjenjuje ga sve više bukva. U najvišoj zoni kao i na sjevernoj strani, zastupana je uglavnom bukva, s kojom se sve češće javlja jela. Jela zauzima sve vršne i hladne položaje, a raširena je i prema istoku, dok se na sjevernoj strani spušta u hladne doline do 300 m visine. Na vrhu Sljemena i uzduž najvišeg grebena pojavljuju se prirodne skupine jasena, a uz njih planinski brijest, gorski javor, i javor mliječ. Vrijedno je spomenuti da se na sjevernoj strani Medvednice, i to najviše u vapnenastom području, pojavljuje tisa, vrsta koja je u našim šumama zbog cijenjenog drveta gotovo posve iskorijenjena.

Medvednica obiljuje zanimljivom prizemnom florom, a osobit su ukras raznolike proljetice - značajne su i neke izrazito planinske vrste, među njima osobito alpski jaglac, koji raste samo na izloženim pećinama.

Od životinjskog svijeta na Medvednici živi srna, divlja svinja, lisica, kuna zlatica, a rijetko i divlja mačka. Nekada je njezina fauna bila bogatija pa su među ostalima bili zastupani ris, medvjed i veliki tetrijeb. Medjutim, kako je donedavno gotovo cijela Medvednica bila lovno područje, mnoge su vrste poljednjih desetljeća gotovo nestale.

Da bi se najljepši dijelovi šume na Medvednici sačuvali, zaštićeni su god 1963 Zakonom o Zaštiti prirode, kao rezervati šumske vegetacije s ukupnom površinom od 997 hektara. Kako se najvrijednije šume nalaze na raznim položajima planine, osnovano je osam rezervata, i to - Babji zub-Ponikve, Mikulić - potok - Vrabečka gora, Bliznec - Šumarev Grob, Markovčak - Bistra, Rauchova lugarnica - Desna Trnava, Pušinjak - Gorščica, Tusti vrh - Kremenjak, Gračec - Lukovica - Rebar.Ostale šume Medvednice proglašene su izletničkim šumama.

Medvednica je danas najposjećenija planina u Hrvatskoj, što je razumljivo zbog blizine Zagreba. Na njoj je izgrađen veći broj domova s isključivom svrhom da zadovolje potrebe planinara i izletnika. Mnoge staze i šumski putevi omogućuju da Medvednica bude lako pristupačna sa svih strana, a jedinom cestom koja zasad vodi na Medvednicu stiže i veliki broj automobila. Posljednjih godina izgrađena je turistička žičara, dugačka 4017 metara, kojom stiže najviše izletnika, a na sjevernoj strani potrebama skijaša namijenjena je skijaška žičara. S vidikovca TV tornja (visokog 40 metara) na vrhu Medvednice pruža se krasan pogled prema Zagrebu i Hrvatskom zagorju, te dalje do Triglava i Kamničkih Alpa, kao i do Plješivice, Velebita, Risnjaka i Snježnika.

Prirodne znamenitosti Hrvatske
Izdavač Školska knjiga Zagreb, str. 97-100

ISKAZI O BLEIBURGU

S uskrснуćem hrvatske države došlo je vrijeme da se počne otvoreno govoriti o Bleiburgu i skrivenom hrvatskom holocaustu. Uz razne knjige koje su bile napisane, organiziran je i Međunarodni znanstveni skup 1995 pod nazivom “Bleiburg 1945 - 1995”. Tamo, na jednom mjestu, skupljeni su predavači koji su ili imali osobno iskustvo, ili su radili na iscrpnim izvješćima o toj hrvatskoj tragediji. U raznim knjigama koje su napisane našli smo neka svjedočenja koja bi još jače mogla približiti događaje svibnja 1945. Teško je čitati iskaze svjedoka koji su preživjeli Bleiburg ili Loibach, no kako Židovi nikad ne prestaju spominjati svojih 6 milijuna nestalih, tako ni mi Hrvati ne smijemo zaboraviti naše nestale nikad. Svjedočanstva su potresna, i teško, naprosto nemoguće ih je čitati, ali čitati se mora.

Na Međunarodnom znanstvenom skupu u Zagrebu “Bleiburg 1945 - 1995” izdana je knjiga sa dokumentima, podacima i svjedočenjima. Jedan od svjedoka bio je i Tomislav Obrdalj (iz Bosne). Evo jednog dijela njegovog izkaza “Došli smo iz 37 mjesta Hrvatske, iz raznih gimnazija, klasičnih i realnih, učiteljska škola, trgovačke akademije, raznih stupnjeva znanja, različitih navika, običaja, religija i slično, pa je bilo za očekivati a i bilo je raznih nesporzuma s profesorima, često i vrlo komičnih..... Završili smo razrede koncem travnja 1945. Mi maturanti smo imali naturalne ispite između 15-30 travnja..... Odobreno nam je da se možemo upisati na fakultete i ja sam upisao na Pravni. Zagreb je bio pun civila iz svih krajeva Hrvatske, jer su s povlačenjem Njemaca partizani zauzimali sve više Hrvatske, a narod je bježao od tih zločinačkih hordi..... Osvanula je nedjelja, 6. svibnja 1945. g. i nama je rečeno da se spremimo i da ćemo uskoro krenuti. U noći 6 / 7 svibnja smo krenuli i napustili Zagreb. Časnici koji su se brinuli o nama djacima organizirali su naš odlazak bezpriekorno Kolona se nije micala, gotovo jedan sat, a onda je ponovo krenula. Tako polagano se krećući prošli smo 2 - 3 kilometara od mjesta predaje, a već je bila mrkla noć, a netko iz kolone uzviknu, “Djeco, partizani nas preuzimaju od Engleza - prevareni smo!” Odjedamput, kao da su nikli iz zemlje svuda oko nas, sa uperenim šmajserima stajali su partizani i odmah vikali na nas i tražili da se postrojimo po četiri i idemo dalje. Ispocetka brzo, a onda trkom. To im je trebalo sigurno zbog toga da se vijest o nama ne prenosi natrag i da se što veći broj hrvatskih vojnika preda Englezima i da ih oni, valjda po dogovoru, preuzmu na prijevaru.” (str. 131-132) Daljnje svjedočenje je došlo od Gosp. Milana Zajca, koji je rekao - “Uskoro je došao vlak, koji je stao oko stotinu metara od stanice. Iskočili su partizani i otišli u šumu. Mi smo brzo obavijestili našu Komandu, koja nam je odgovorila da se ništa ne bojimo jer se nalazimo u engleskom transportu. Medjutim, počeli su nas trpati u vagone. I konje su utrpali. Buduci se Englezima činilo da se ovo ne vrši dovoljno brzo, počeli su nas tuci kundacima na okrutan način. Kad su zatvorili vagone, Englezi su imali puške uperene na gotovs. Tek tada su nam prišli partizani, koji su nam odmah počeli prijetiti smrću. Vlak je krenuo prema tunelu, gdje su zaustavio za pola sata. Partizani su počeli tek sada otvarati vagone i upadati u njih, te nam oduzimati silom odjeću, sateve, opasače i druge predmete od vrijednosti” “Put

do jame napravili su tako, da su posjekli grmlje koje je raslo oko jame, ostavljajući polomljene boce, tako da smo isjekli noge kad smo prilazili jami. Kakav će biti grob, jošte nisam ja imao predodžbu, samo sam čuo strijeljanje. Kad su me natjerali da trčim, požurio sam što sam brže mogao, jer su me tukli sa obje strane. Kad sam dotrčao do jame zapazio sam grupu partizana, koji su strijeljali u jamu još napola žive domobrane i bacali bombe, da je sijevalo i grmjelo kao da je oluja.”

Jagica Živičnjak, pripadnik glazbe Poglavnikova tjelesnoga zdruge piše u svojim uspomenama (“Četverored, str. 171-172) “Upoznao sam pobliže jednu djevojku iz one vojvodjanske grupe koja je stanovala zajedno s nama u kancelarijama tvornice stakla. Ime joj je bilo Vedrana, svirala je bisernicu i nije imala vise od sedamnaest godina. Dvadeset i trećeg svibnja nestala je i ona i njeni drugovi. Mi nismo ni vidjeli kad ih je nestalo. Nakon tri dana evo ti ih natrag. Pitam ja Vedranu “Pa dobro, gdje ste bili?” Ona reče kao izvan sebe i ne gledajući mi u oči “Mi smo svoja tri dana odradili, sad neka odradjuju drugi. Sve smo ih pobili! Njih trideset tisuća! Punili smo njima tenkovske rovove oko Maribora.I tebe ću ubiti.” To reče i poče se tresti. Dobila je onakav napad kakve smo mi zvali “partizanska bolest” ili “kozara”. Srušila se na zemlju, počela grčiti i vikati da će ubiti, da će sve ubiti. Bio sam iznenadjen i prestrašen, makar mi nije bilo prvi put vidjeti napadaj te bolesti. U blizini su bili i komesar i delegat, njegov zamjenik, pa su odmah priskočili u pomoć. Njoj pomažu da se ne slupa, a mene ispituju “Što je govorila? Što ti je rekla? Branio sam se “Ništa mi nije rekla. Samo se je najednom počela tresti i pala.” Očito, bilo joj je zabranjeno kazati gdje je bila ta tri dana i što je tamo radila. To je morala ostati tajna!

Neka završna riječ ovog članka pripadne Gosp. Kazimiru Svibenu, predsjedniku Komisije za utvrđivanje ratnih i poratnih žrtava “Samo širokom akcijom brojnih suradnika u domovini i inozemstvu možemo u dogledno vrijeme doći do većine podatka. Do konačnog broja žrtava nećemo, na žalost, nikada doći, ali na osnovi poimenično popisanih žrtava moći ćemo pouzdano ustanoviti minimalni broj žrtava, tj. donju granicu. Svaki vjerodostojan podatak nama je dragocjen, svaki takav podatak smanjuje mogućnost krivotvorenja hrvatske povijesti. Svako nama dojavljeno ime odavanje je počasti žrtvi, koja time ulazi u povijest. To je pogotovo važno zbog toga što su g. 1945 ubijene tisuće i tisuće bezimernih, bez istrage, bez suda, bez zapisnika, bez popisa..... No, nepobitna je činjenica da ni Bleiburg, ni Križni putovi, ni jazovke, ni logori, ni teške dugogodišnje tamnice, ni bezbrojne šikanacije milijuna Hrvata nisu kroz pola stoljeća mogli slomiti duh hrvatske državnosti ni spriječiti uskrснуće hrvatske države. Kada se smatralo da je zauvijek pokopana, ona je uskrsla. Što nije uspjelo hrvatskim očevima i djedovima, uspjelo je sinovima i unucima. Zahvaljujući Božjoj milosti i našoj svijesti, hrvatski holokaust nije završio kao finis Croatiae.” (VK)

Tko ne iznosi istinu, izdajnik je istine
□
QUI NON VERITATEM PRONUNTIAT, PRODITOR EST VERITAS

POSJETA BLEIBURGU

U mojem kabinetu za porculan na vidnom mjestu je gruda zemlje, pored nje sprešana zlatica, a u džepu moje vindijakne je par kamenčića - uspomene sa bleiburškog polja. Svaki put kad pogledam taj grumen zemlje, ili zlaticu, ili opipam kamenčić u džepu sjetim se posjete Bleiburgu prošle godine, 1997 - nakon dana Mrtvih.

Krenuli smo iz Zagreba dosta rano, već oko osam sati, tako da smo prolazili kroz Hrvatsku i Sloveniju - Maribor - već u jutro. Dan nije bio lijep, već prohladan, dosta natmureno nebo, puhalo je. Od Maribora na dalje put je vijugao pokraj rijeke Drave. Sve je još bilo zeleno, iako je bila kasna jesen. Voda Drave bila je bila mutna, brza. Cesta pored rijeke uska.

Put do Bleiburga nije dobro označen, tako da smo se izgubili. Bila sam u uvjerenju da ne ćemo imati problema naći Bleiburg, jer znakovi prema dolini mora da su veliki, ali bila sam potpuno u krivu. Bleiburška dolina, koja bi morala biti označena tako da se već iz daleka vidi - u stvari uopće nije obilježena. Tek kad smo pitali za uputstva neki ljudi su nam pokazali, čak dosta nerado. Kad smo konačno pronašli put prema toj zlokojnoj dolini, gdje su bili pobijeni mnogobrojni Hrvati i druge narodnosti, uhvatila sam se u razmišljanju - žrtve zaista nisu imali nikakvu šansu, jer su bili u punom okruženju.

Sišli smo s puta, i parkirali auto na samoj livadi pored spomenika. Iza spomenika je mali borik, tek par drveća. Ta drveća djeluju tako osamljeno! Nešto dalje nalaze se metalna sjedišta, a livada, gdje je spomenik pobijenima je zaista mala, tek kojih par stotinjaka metara. Oko te livade uzorana su polja, netko je pripremio sve za proljetnu sjetvu.

Moram priznati da sam bila užasnuta i ljuta, dok sam gledala ta uzorana polja! Još ni danas ne mogu shvatiti da su oko mjesta koje je povijesno važno za nas Hrvate uzorana polja i kako je to moguće da mi Hrvati i naša vlada nismo kupili sve to zemljište koje je natopljeno hrvatskom krvlju, već smo dozvolili da netko uzgaja kukuruz na kostima naših predaka!

Kad sam izašla iz auta bilo mi je upravo užasno hladno. Takvu hladnoću koju sam osjetila tog dana nikad ni prije ni kasnije nisam doživjela. Istina, dan je bio hladan - ali ta hladnoća koju sam osjetila duboko u kostima, čim sam izašla iz auta, bila je neopisiva. Nisam imala snage da se približim spomeniku, već sam hodala oko rubova polja zagledavajući uzoranu zemlju uz samo polje. Tada sam se sjetila čovjeka koji je samo slučajem pošteđen smrti - jer im je pukla guma na autu. Dugo godina nije imao snage doći na ovu livadu. Konačno smogavši snagu došao je ovdje, i legao na zemlju plačući, plačući.. Rekao mi je da je ležeći na zemlji bio bliže svim pobijenima. Često razgovaram s tim mojim prijateljem, koji i danas ne razumije zašto je on pošteđen, a drugih nema. Odgovora nema.

Zagledala sam se u brda oko ove livade i shvatila kako je bilo moguće pobiti toliki narod. Blieburška dolina je opkoljena brdima, rijeka teče uz dolinu - izlazi su uski. Svi ti bezbrojni ljudi koji nisu očekivali prevaru vjerojatno su pred kraj razmišljali da su mogli umrijeti u borbi, a ne ovako nenaoružani - ostavljeni na milost i nemilost. Razmišljala sam o tome što je

taj narod - koji je znao da umire - zadnje gledao, i u mislima sam bila s njima.

Tada sam se sjetila mojih ujaka Ante Cvitanovića, koji je naprosto nestao, i Dr. Šimuna Cvitanovića. Često mislim o njemu, a posebno mi je bio u mislima u Bleiburgu. Jer život piše čudne priče, a ova je možda jedna od čudnijih.

Moj ujak, Dr. Cvitanović, kao doktor, nije mogao dozvoliti da vlak s ranjenicima ode bez njega iz Zagreba. Smatrao je da njegovo mjesto uz ranjenike.. S njim je bio i njegov mlađi sin. Kad je vlak došao u Maribor, zaustavljen je, a iz šuma su počeli izlaziti partizani. Mnogi doktori i sestre su tada pobjegli, no moj ujak je ostao i gledao ubijanje ranjenika. Mogao je i on pobjeći, ali mu savjest nije dozvolila, iako je znao što ga čeka. Već tada bio je tučen, jer su partizani shvatili da imaju u rukama poznatog doktora Šimuna Cvitanovica. Kako je tada bio ranjen jedan od poznatijih partizana njemu je naredjeno da operira ranjenika. Operacija, koja je bila napravljena pored ceste, bila je uspješna. Kasnije je odveden u Maribor, dnevno tučen pred sinom, kojeg je zaštićivao svojim tijelom, a zatim na Savsku cestu. Osuđen je na smrt strijeljanjem. Na strijeljanje je odnešen, jer su mu gotovo sve kosti bile slomljene.

No, život piše čudne priče - sudac koji ga je osudio na smrt nešto kasnije je obolio. Operaciju je izvršio nad njim bliski rođak mog ujaka. Još i danas se pitam - odakle snaga mom rođaku da operira tog suca !

Ali, čudni su putevi Božji, kako sam već rekla. Kaže se da svatko plaća za svoje grijehe. Jedan od najvećih zločinaca Bleiburga je bio Gen.Kosta Nadj. Sjećam se tog čovjeka, a znam i njegovu kaznu. Iako njegova djeca nisu bila kriva za njegova zlodjela (on je bio jedan od najglavnijih zapovjednika, vjenčao se je na sam dan ubijanja i tražio je muziku da mu svira neku pjesmu. Na žalost muzika - hrvatski muzičari - to nisu znali, i skoro ih je sve pobio radi toga.) , Ipak njegova djeca su osjetila njegov grijeh i platila. Jedno od njih je dobilo dječju paralizu, drugo je imalo “zečju usnu”. Božja kazna.

Tako sam razmišljala dok sam stajala na hladnoći, gledala usamljene borove, i spomenik “ U čast i slavu poginuloj hrvatskoj vojsci ! Svibanj 1945. Kako malo riječi, koliko života! Tek tada sam shvatila zašto mi je toliko hladno. Polako, polako, počelo se još nešto javljati u meni - ja nikada nisam vjerovala u duše pokojnika oko nas, no ondje, na tom žalosnom polju osjećala sam nešto oko sebe što me je tjeralo skoro da pobjegnem. Oko mene je bilo tako tjeskobno, tako puno nečega što je vrlo teško objasniti. Osjećala sam te tisuće i tisuće ljudi oko sebe i njihove umukle glasove. Tko zna, možda su za nekog ovo samo riječi - ali te tisuće ljudi koji su bili ubijeni i njihove duše na tom polju, koje je ograđeno sječe uzoranim komadima zemlje kao da su me gušili svojom tugom.

Formalno smo pobjegli sa bleiburškog polja. Nitko nije više mogao govoriti, i šutnja je u automobilu trajala dugo. A što smo i imali reći? Sve je bilo izrečeno šutnjom.

Valentina

MOLITVA SVIJEĆA NOĆU 4. SVIBNJA 1991

*O, Bože moj, ako jesi
a noćas moraš, moraš biti,
podji sa mnom ulicama starim, gradskim,
hodaj samnom poput djeda mog
putovima, stazama, poljima hrvatskim,
drži me čvrsto za uzdrhtalu ruku,
budi opet stari, dobri Bog,
djetinjstva mog, doma mog
da budem u blagosti jači, utjeha ovom starom
puku.....*

*I gle, odjednom, uskrсну Bog.
Noć noću noćas noći
u sjaju suza svijeca,
noć noću noćas sroči
jednu, deset, pedeset, stotinu, tisuću,
deset tisuća
u oknima kuća, prozorima sjaj
zjenice ganuća.
Diše duh i duša
domovina moja vapijuća.
Mimohod sjaja suza
a tišina i muk*

*O Bože moj, u nama u prozorima sjajiš,
svijeće gore, šutke zборе, mole, mole
Bože moj, Bogo stari,
ni mrtav neću zaboraviti ovu svibanjsku noć,
kad svijeće prkose u tisućama plama.
I molitva se stara od sebe kroz nas šaptom
glasi:
Bože naš, podari nam snažnu nježnost,
ubodi mudrost,
Bože naš, Hrvatsku nam spasi!
Kroz nas, kroz našu snažnu blagost,
dobrotu uma,
podari nam bar skromnu zdjelu,
i mir svijeća
i Bože,
i smjelost na djelu !
I tada nas, Bože, nježnošću i snagom blagoslovi ...*

*Tomislav Durbešić
(Pjesma nastala noću između 4. i 5. svibnja,
kada su u prozorima po cijeloj Hrvatskoj
gorjele svijeće u spomen na masakrirane
policajce u Borovom selu).*

Motrišta

Kako sam već spomenula u izvješću s konferencije Kanadsko-hrvatskog Kongresa neki čelnici su u svojim izvješćima, umjesto da se drže posla koji im je povjeren - držali političke govore. Govorili su o tome da oni ne mogu surađivati s ljudima koji su počeli raditi 90-tih godina, jer im ne vjeruju. Ovakve izjave jasno da su zaprepastile bar neke prisutne na konferenciji, jer kako znamo to nije službeni stav Hrvatske.

Kad sam razmišljala kako da reagiram na ovo sjetila sam se jedne rečenice iz sv. Evandjela po Ivanu - o ženi koju je narod htio kamenovati i pitali su Isusa što on na to kaže. On se tada uspravi i reče “Tko od Vas nije bez grijeha, neka prvi baci kamen na nju.” Ostatak priče znate.

Eto, to je moj komentar na riječi koje su bile izrečene na konferenciji Središnjeg Odbora Kanadsko-hrvatskog Kongresa. No, ja ne bih bila ja, kad nebih dodala još nešto, a to je - u posljednje vrijeme stalno slušamo o “pravim Hrvatima” i valjda krivim Hrvatima, o onima u čijim žilama teče hrvatska krv, o onima koji su bolji Hrvati od drugih, i koji znaju bolje od drugih tko je tko itd, itd.

Svatko od nas dobro zna u svom srcu koliko je napravio, i dali je radio iz čistog srca ili iz nekih drugih pobuda. Ja zaista ne mislim da mi moramo odgovarati o svom poslu nekome tko misli da zna bolje. Jasno, potrebna je izvjesna doza opreza, no do sada smo se valjda dokazali. Čini mi se da su neki ljudi počeli istjerivati vještice, a s njima i one koji nam tako nužno trebaju za rad u zajednici.

Zato, kad se idući put sagnete prema kamenu - sjetite se Biblije. Ja ću odgovarati za svoja djela tamo gdje mi bude mjesto, a onima koji sve znaju bolje od drugih, kako Vam Bog da.

Hvala.

ŠENOA

Ovdje je Augustov otac mijesio medenjake, sladio slatkiše, paprio paprenjake.

August je pak pri svijeći mijesio misli i riječi, nudeći da ih kuša ljepote gladna duša.

Pa je umijesio zato Kletvu, Zlatarovo zlato...

Vijesti na
engleskom
News in
English

by : S. L. Butkovic

New Daily Hits Newsstands in
Croatia

ZAGREB - The first issue of a new Croatian national daily paper called *Jutarnji List* hit the newsstands on April 6. It is the first national daily that has been launched in Croatia in 40 years. *Jutarnji List* will be issued in three aditions, for the coastal area, northern Croatia and Zagreb, with the initial circula-tion of 200,000 copies. According to editor-in-chief Tomislav Wruss, *Jutarnji list's* reporting approach will be unbiased, fast and attractive reporting - "television journalism." Wruss said the new daily should not be ranked "either left or right". He added that he believes that there is room for another daily paper in Croatia, explaining that battle with other papers is a precon-dition for its survival.

The launching of the paper cost 12 DM million, which Wruss believes, will be returned in two years. *Jutarnji List* is published by Europapress Holding and it currently employs 80 people and 150 freelancers.

Annual GDP Growth rate in
Croatia continues to rise !

ZAGREB - The Central Statistics Bureau reported that according to its preliminary data, Croatia's Gross Domestic product (GDP) growth rate last year rose 6.5 percent in relation to 1996. According to statistics, the GDP has been on the constant increase since 1994, however, the 1997 level is still only 81.81 percent of the base year 1990's figure. Compared to other countries in transition - including the Czech Republic, Poland, Hungary and Slovenia - Croatia had the highest GDP growth rate in the past year, according to facts provided by the International Monetary Fund publication World Economic Outlook released last October. The Bureau believes Croatia's GDP growth rate is very underestimated, because problems continue regarding the non-inclusion of the grey economy or unofficial trade in the calculation of general economic activities.

Mass grave near Zvornik

SARAJEVO (Hina) - A team of forensic scientists from the International Criminal Tribunal for the Former Yugoslavia completed the exhumation of a mass grave in Brnica near Zvornik (Eastern Bosnia).

The mass grave contained bodies of Bosniak-Moslems thought to have been killed when Bosnian Serb troops occupied Srebrenica in the summer 1995. United Nations spokeswoman, Kelly Moore, told reporters in Sarajevo, that archaeological and

forensic evidence had been found which proved that the grave had been previously dug up.

This coincides with information already received that somebody had been digging through the grave in an attempt to cover up evidence of horrifying crimes that had been committed during the Srebrenica operation, Moore said.

Despite efforts to cover up the evidence, however, forensic experts have exhumed a large amount of remains of bodies, clothing, footwear and several personal items. On the oposite side of the valley from the mass grave, investigators found about 1,500 fired gun shells and some human bones.

CROATIAN PRIEST awarded
"Righteous among nations"
title !

ZAGREB (HINA) - The Yad VASHEM Holocaust Museum from Jerusalem has awarded the "Righteous Among the Nations" medal and diploma to the late Stjepan Jankovic, a parish priest from Lukac, Virovitica.

The president of the Jewish community in Zagreb and head of the Coordination of Jewish Communities in Croatia, Ognjen Kraus, handed the award to prelate Ivan Vragovic, who was a parish priest in Lukac after Jankovic died.

Stjepan Jankovic was awarded the title for trying to save a Jewish family from Lukac in World War II. The title "Righteous Among the Nations" has been awarded to thousands of people throughout the world who during the Holocaust helped and protected the Jews, risking their own lives and safety. About 60 Croats have been awarded the title.

Exhumation of 1,200 bodies
begins near Vukovar

VUKOVAR (HINA) - The exhumation of around 1,200 persons began at Vukovar's Novo Groblje. People who had been killed during attacks on Vukovar and prisoners of War killed after Yugoslav People's Army troops occupied the City in November of 1991 were buried in 14 trenches at the cemetery.

According to the Croatian Missing Person's Commission, around 800 Croats and over 350 Serbs had been buried there at the end of 1991 and the beginning of 1992. The Commission's president, Ivan Grujic, said documents existed about the executions of War prisoners.

The Commission's exhumation expert teams exhumed the remains of 42 persons during the morning who had been laid next to ech other, while some even wore name tags. Another 40 bodies are to be exhumed from the same trench in the afternoon. Croatian Homeland War Soldiers Minister Juraj Njavro, who was present at the beginning of the exhumation, said this grave site was one of the largest mass graves in Europe.

He recalled that about 800,000 different projectiles fell on Vukovar during the aggression, which is approximately the same as an A-bomb explosion.

Presidential advisor for humanitarian issues, Slobodan Lang, said the victims buried at Novo Groblje must serve as a warning to the international community so that such crimes should never happen again.

BLEIBURG U HRVATSKOJ KNJIŽEVNOSTI

Kao i svaki drugi događaj u životu Hrvata, tako je i Bleiburg morao naći svoje mjesto u hrvatskoj književnosti. U početku - jer Bleiburg je bila dobro čuvana tajna - bilo je zabranjeno spominjati užase Bleiburga, ili Križnog puta ili Jazovki - pisalo se uglavnom samo u iseljeništvu, ili tajno. Kasnije šaptanje žrtava se nije moglo zaustaviti i vrlo polako pisane riječi o najvećoj tragediji Hrvata počele su izlaziti u tisak. Već poznati Nikolaj Tolstoj, čije kontraverzna knjiga nije puno pomogla da se istina zaista vidi u cijelini, ipak možemo mu zahvaliti da je netko - čak Englez, rekao da je Bleiburg bio, i kako su prljavu ulogu odigrali Englezi i njihovo vodstvo.

Bleiburg nalazimo u djelima naših književnika, onih priznatih, kao i onih koji su naprosto morali pisati - samo tako, za sebe - da smanje bol srca ili utaže čežnju za nestalima. Tek sada, s uskrnućem Hrvatske sjećanja na žrtve i pisanja o njihovoj golgoti biti će sve mnogobrojnija, takó da ćemo tek onda zaista moći predstaviti moćnicima svijeta "najveći grob na svijetu". Svjedoci Bleiburga, kao i oni koji su slušali svoje roditelje, braću ili prijatelje o zločinu koji je počinjen nad hrvatskim narodom, počeli su slobodno stavljati svoje misli i sjećanja pred nas, a úme će se otvoriti bujica pitanja o krivcima.

Bleiburg je bio i ostao živa rana Hrvata, i kao takvog susrećemo riječi i pjesme o Bleiburgu, kako velike, tako i samo par redova. Napisane su mnoge knjige, ali poezija Bleiburga je ta koja ostavlja tako snažan utisak - možda baš zbog jednostavnosti riječi, koje tako čisto govore o bolu, smrti, beznadju... Neke od pjesama su zapomaganje svjedoka, žrtava, cijele nacije. Vrlo kratka pjesma *Razbijena vojska* Viktora Vide govori o užasnoj tragediji koja se je dogodila dok su drugi slavili mir...

*U brzim marševima, slomljenih zastava,
stupaju vojnici
ispod krvavih oblaka
u najveći grob.*

Makovi su cvijeće koje će vječno označavati krv, i kako pjesnici drugih nacija pišu o makovima tako i Gosp. Karamanović piše o *Makovima na livadi kod Bleiburga*

*Crvena je boja osvojila livadu.
Je li to ljubav ili prolivena krv?
Prolazi pobjednika mladi par
I ubire makove jer su crvene boje.
Valjda da pokaže ljubavni žar?*

*Svejedno što je cijela livada groblje jedno
i mak svaki srce jedno,
čovjeka, Hrvata, zaklanog bijedno.*

Makovi su danas osvojili livadu.

Mnogi su zamukli nakon Bleiburga i više nisu mogli pjevati stihovima kao do Bleiburga. Takva jedna pjesma je *Pismo nakon Bleiburga, Ive Lendica*

*Zašto me pitaš da li pišem stihove?
Ne mogu ih pisati.
Usne su mi zanijemile, suze presušile,
Klonula ruka, pero se umorilo,*

*Srce izgorilo.
I ostalo je samo malo pepela
Od moga srca.
O, kad bi odnekle dunuo vjetar
I odnio ovo malo pepela
Na one koji pate, koji plaču,
Nad bolove njihove!
Zašto me pitaš da li pišem pjesme?*

Kolone smrti prolaze tako snažno u sjećanju Hrvata. Te kolone ljudi kojih više nema, našli su mjesto u svim pjesmama svih pisaca Bleiburga i čini nam se kad čitamo te pjesme da vidimo te tisuće i tisuće Hrvata na putu prema "najvećem grobu", dok Evropa slavi mir. Sve te pjesme , kao prvo, imaju prvenstveno značenje svjedočenja, ali i nadljudsku bol, koju pjesnik Jure Prpić izražava svojom pjesmom *Hrvatska, 1945*

*Kolone smrti, samrtno proljeće... Bosih nogu šum
Napušteni dom. U pogrebnom hodu.
Od Save do Alpa krvavi trag uz plač cijele nacije
Jauk, jecaj, slom. Ubiše slobodu.
Po Evropi zvona zvone -
- Nastao je mir.
U Hrvatskoj štekću puške,
Krvavi je pir*

Godine 1965 Gosp. Mirko Rogošić je opisao ono što je ostalo nakon Bleiburga, život kojeg više nema, kućna vrata koja su mrtva, vojničku košulju u zbirci *Plivači i trave*, pjesma *Ratni Akvarel*

*Mrtva kućna vrata. Jeseni. Jeseni.
Konjanik na drumu. I mjesec medeni.
Skršeni jablani i šinjel zeleni
na vjetru se njiše. Pliva mrtva luna
vojnička košulja ljudskog srca puna.
Polomljeno granje. Suton stravu toči.
I krv se gruš. Sklapaju se oči.*

Pjesnik Janko Bubalo je napisao pjesmu *Da se varka ne ponovi*. Ova snažna pjesma je pjesma tisuću pitanja i poziva novim mladim pokoljenjima Hrvata da se zapitaju što, gdje i kako, ali u isto vrijeme "Nikad više!"

*Tko li će ikad utvrditi
koliko vas izginu,
obješenih, nad tuđim mostovima
što vežu tuđe obale
iznad tuđih rijeka !
Koliko vas ostade zauvijeke tu
između vode i zvijezda
A zastavu nitko ne podiže
na stup
da se upozna sramota i
da se varka ne ponovi
ni u povorci novih pokoljenja.*

Po knjizi "Bleiburg 1945.-1995." (VK)

SKROMAN KANADSKI HEROJ SPASITELJ 6,000 IZBJEGLICA 1945. GODINE

Bojnik Paul H. Barre: “Bilo je to nakon obustave neprijateljstava. Saveznici su dobili rat. Zašto dalje slati ljude u smrt?”

Motivi kanadskog bojnika, Paula Herberta Barre-a, vrlo su jasni-”Bilo je to nakon obustave neprijateljstava u svibnju 1945. Godine. Došla je zapovijed da izbjeglice treba vraćati natrag u bivšu Jugoslaviju. Nisam tu zapovijed mogao izvršiti znajući da te civile tamo preko granice čeka sigurna smrt. Usmenu zapovijed izdao je jedan mladi britanski časnik. Kada sam zatražio da mi to daju na pismeno, više se nije pojavio. Tako je 6,000 izbjeglica iz bivše Jugoslavije, uglavnom Slovenaca i manji broj Hrvata, u civilnom logoru u Vetrinju (Vitringu) pod mojom zapovijedi, ostalo u Austriji na teritoriju pod britanskim nadzorom.”

Bojnik Paul H. Barre koji je 22. veljače. 1996. godine navršio 90 godina bio je za vrijeme rata kanadski dobrovoljac u britanskoj vojsci. U proljeće 1945. godine dobio je u zadatak organizaciju civilnih logora u Vetrinju (Viktringu), 10 km južno od Celovca gdje je bio odgovoran za više od 6,000 prestrašenih civila, koji su se tamo zatekli prešavši granicu bivše Jugoslavije. Njegov glavni pomagač bio je Dr. Valent Merssol koji je završio medicinu na sveučilištu John Hopkins u SAD-u. Preko njega komunicirao je s ljudima u logoru koji se sastojao od jedne blatnjave livade gdje su se našli izmješani žene, djeca, starci, seljačka kola i domaće životinje.

Dana 31. svibnja 1945. bojnik Barre je u svom uredu našao poruku o nasilnom vraćanju slovenskih civila. Osupnut prijevaram i potrešen okrutnošću te zapovijedi, tražio je odgodu kako bi se savjetovao s britanskim vojnim zapovjedništvom u Celovcu. Pratio ga je vidno zabrinut Dr. Merssol. Zar je ipak istina da njihove ljude vraćaju u sigurnu smrt? Britanski časnici neprestano su lagali kako bi slovenske Domobrane i druge izbjeglice iz bivše Jugoslavije nagovorili da mirno otidju u smrt, a sada su se spremali tome zločinu dodati još gori - pokolj nevinih civila koji su im povjereni u zaštitu. Bojnik Barre iz Montreala nije bio spreman u tome sudjelovati. Odlučio je poduzeti sve da uvjeri britanskog bojnika Williama Johnsona da se radi o jasnom kršenju međunarodnog humanitarnog prava. Dr. Merssol je dodao svoje argumente. Vladala je grobna tišina dok Johnson nije izjavio da oni znaju što se događa u Jugoslaviji i da civile neće tamo vraćati protiv njihove volje. Samo oni koji to žele moći će se vratiti.

U Vetrinju je objavljeno da se traže imena dobrovoljaca za povratak. Od 6,000 ljudi (2,450 muškarca, 3,000 žena i 550 djece) javilo se 150, ali se prije polaska većina od njih predomisli. Poništenje odluke o prisilnom vraćanju izbjeglica spasilo je ne samo 6,000 Slovenaca u Vetrinju, nego i tisuće i tisuće ljudi drugih nacionalnosti iz bivše Jugoslavije i iz raznih istočnoeuropskih zemalja koji su se našli u Austriji. Nažalost do poništenja zapovijedi je došlo sasvim prekasno za tisuće ljudi koji su već bili vraćeni.

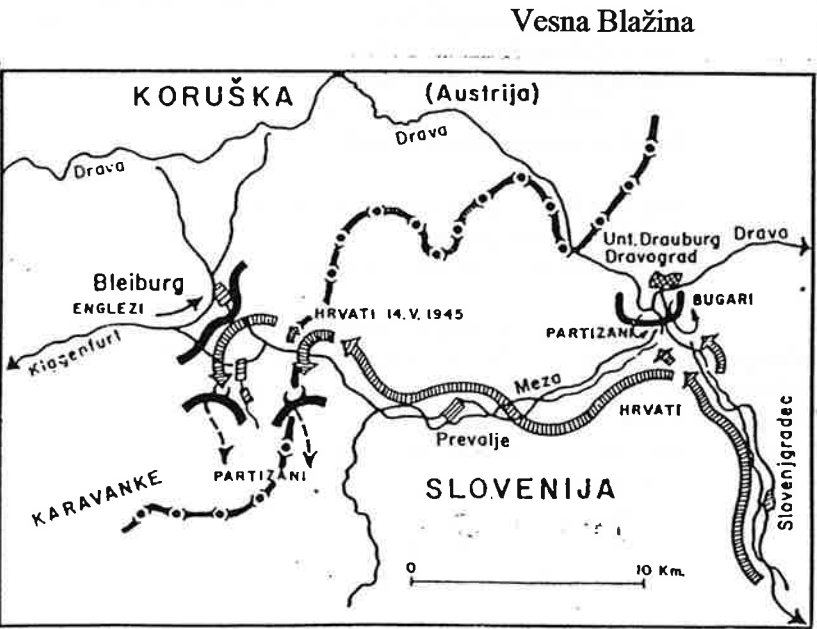
Zanimljivo je da su mnogi ljudi iz Vetrinja koje su sudbonosni događaji iz svibnja 1945. g. razbacali po svijetu, nastanili u Kanadi. Među njima je geometar Peter Pavlin iz Toronta, odvjetnik Matija Kozina iz Montreala i kardinal Alojzij Matija Ambrozich, koji kaže- “Sjećam se straha, zapravo jeze koju sam rijetko, ako ikad, doživio. Jeze koja se vraćala sve do 1947. g. kad je još uvijek postojala mogućnost da nas Englezi vrate natrag. U snu sam je doživljavao još pet, šest godina kasnije...”

Dr. Valent Merssol iz Clevelanda uspio je 1971. g. preko kanadske Vlade pronaci bojnika Barre-a i kroz Federaciju slovenskih organizacija obavijestiti preživjele Slovence iz Vetrinja nastanjene u Torontu. Na svakom je mjestu bojnik Barre sreo velik broj ljudi iz Vetrinja od kojih su mnogi 1945. g. bili djeca, ali su odmah prepoznali svog spasitelja. Bojnik Barre je tada saznao da su se “njegovi Slovenci” naselili u Kanadi, ali i Washingtonu, Chicagu i ponajviše u Argentini. “Divim se tim ljudima”, kaže bojnik Barre, “Svi su se dobro snašli.”

Peter Pavlin je u veljači 1993. g. zajedno s osamdesetak preživjelih vetrinjskih Slovenaca iz Toronta organizirao veliku svečanost u čast rođendana bojnika Barre-a na kojoj mu je dodijeljena državna medalja povodom 125. godišnjice Kanade, te čestitka sa 750 potpisa zahvalnih slovenskih izbjeglica nastanjenih u sjevernoj i južnoj Americi. Tako je kanadski časnik ipak nakon 47 godina dočekaio odlikovanje Kanadske Vlade za svoje plemenito djelo spasavanja 6,000 ljudskih života u svibnju 1945. g. O svojoj ulozi govori s izrazitom skromnošću- “Osjećao sam da sam pomogao ali nisam se osjećao kao heroj.” Vetrinjski Slovenci ostaju vjerni prijatelju bojnika Paul H. Barre-a te su u Torontu i Montrealu svečano proslavili njegov 90. rođendan. Hrvatska zajednica u Montrealu pozvala ga je 1996. na proslavu Dana Državnosti gdje mu je odana posebna počast.

Slovenci se sjećaju da je u logoru bilo i Hrvata ali ne poznaju ni jednog u Kanadi. Kakva je sudbina tih ljudi?

Nameće se pitanje ne bi li Hrvati u Bleiburgu, da su imali jednog Dr. Merssola te da su naišli na jednog kanadskog bojnika punog razumijevanja, bolje prošli?

Vijesti iz Hrvatske

Priperemio: Slavko Butković

NATO ZABRINUT ZBOG KOSOVA

HELSINKI (HINA) - NATO bi mogao biti prisiljen da intervenira na Kosovu zbog opasnosti da se nemiri koji potresaju tu regiju prošire na okolna područja, izjavio je u ponedjeljak jedan od čelnih članova Saveza. “Situacija na Kosovu je stvarno eksplozivna i vrlo opasna”, izjavio je pomoćnik glavnog tajnika za političke poslove NATO-a Klaus - Peter Klaiber.

Zemlje članice Sjevernoatlantskog saveza (NATO) do sada su u tu jugoslavensku pokrajinu, gdje je prošli tjedan u sukobima između kosovskih Albanaca i jugoslavenske vojske i srbijanske policije ubijeno 25 osoba, poslali svoje promatrače. “Postoji realna opasnost da bi se dio tih problema mogao proširiti na Makedoniju ili Albaniju”, rekao je Klaiber.

Vijeće Ministarstva EUROPSKE UNIJE

LUXENBOURG (HINA) - Posljednjih tjedana bilo je mnogo izjava o privrženosti Hrvatske europskim normama i ciljevima, napretku u povratku izbjeglica i spremnosti da se prihvate građani svih nacionalnosti, provedbi Daytonskih sporazuma, demokratskim reformama i pomirbi. Međutim, u praksi napredak nije pratio izjave. Potrebno je povećati poštivanje temeljnih ljudskih i manjinskih prava, kao i odlučnost da se provedu demokratske reforme. Zaključci bi bili drugačiji da su prije sastavljanja ovog izvješća ispunjena obećanja u nekim područjima, kao napr. O promjenama državne RTV (kojima bi

se povećala neovisnost HRT od vladajuće stranke i otvorio prostor za alternativne nacionalne TV postaje); o pitanju vlsništva (višekratno obećavane promjene Zakona o privremenom preuzimanju i upravljanju određenom imovinom); povratku izbjeglica (gdje se očekuju konkretni prijedlozi i čemu je već odavno ponuđena pomoć); i pojašnjenje zakona o amnestiji..

Vlada treba uvjeriti svoje državljane Srbe da mogu ostati sigurni u Hrvatskoj ne strahujući od progona i smetanja; uvjeriti izbjeglice da se mogu vratiti i živjeti u sigurnosti; objasniti lokalnim vlastima i pojedincima da se pomirba mora ostvariti na svim razinama - vlasti u Zagrebu nisu odgovorne za pojedinačne progone i smetanje nego za stvaranje i doprinos uvjeta u kojima se to događa (bilo činjenjem ili propuštanjem).

OPERATIVNI ZAKLJUČCI

Hrvatska, kao i druge zemlje obuhvaćene regionalnim pristupom ima realne izgleda ostvariti svoje težnje. To, međutim, zahtijeva pridržavanje postavljenih uvjeta, što u potpunosti ovisi o njoj. Bez jasnog opredjeljenja i ispunjenja obveza preuzetih Daytonskim i Erdutskim sporazumima, bez međuetničke pomirbe i demokratskih reformi, Hrvatska i dalje ozbiljno ugrožava svoje izgleda da ostvari svoje europske ambicije.. Hrvatska sada uživa prednosti autonomnih trgovinskih preferencijala od strane EU.

Ako Hrvatska ne ostvari napredak u vezi s postavljenim uvjetima i da izbjegne udaljavanje od kriterija uvjetovanosti, opravdanost ovih povlastica može postati upitna. Unatoč pozitivnih izjava hrvatskih vlasti tijekom posljednjih mjeseci, Europska komisija smatra da Hrvatska nije ispunila postavljene uvjete za daljni napredak u odnosima s EU, napose za (čak i djelomično) ukidanje suspenzije za pristup programu PHARE. Stoga su također preuranjeni razgovori o mogućem početku pregovora o Sporazumu o suradnji”.

EU POTVRDILA sankcije SRJ

LUXENBOURG (HINA) - Vijeće ministara EU posebnom je odlukom na sastanku u Luxembourg propisalo

ograničenje u gospodarskim odnosima sa SRJ. Vijeće je zapravo samo formalno obvezalo države članice na provedbu sankcija koje je protiv vlasti u Beogradu još 19. Ožujka odredila Kontaktna skupina za bivšu Jugoslaviju reagirajući na stalno pogoršanje stanja na Kosovu. EU zabranjuje isporuku određene vojne i slične opreme za SRJ, prekida financijsku potporu trgovini i investicijama te ograničava službene i diplomatske kontakte s dužnosnicima vlasti u Beogradu.

KINKELU TREBA ODGOVORITI !

ZAGREB (HINA) - Poštujući sva pravila diplomatske uljudnosti, njemačkome ministru treba odgovoriti. Poslije protusrpskih incidenata u Drvaru, Kinkel je osudio ne samo nadležne hrvatske vlasti u BiH mego je optužio i predsjednika RH dr. Franju Tuđmana da, kako je Kinkel doslovce rekao , “ništa nije učinio za povratak srpskih izbjeglica u krajinu”.

Potom je još zaprijetio da će bosanskim Hrvatima biti ukinuta financijska pomoć za obnovu. Na žalost, Kinkel gleda na teške probleme bosanskog i hrvatskog prostora prilično birokratski: treba vratiti izbjeglice i to odmah. Ako mjesno stanovništvo u Drvaru ne želi živjeti sa Srbima - nakon što su Srbi napali Hrvate u Derventi - onda Kinkela ne zanimaju teške traume tih ljudi koji su pretrpjeli srpsku agresiju.

Zašto Kinkel inzistira na povratku svih izbjeglica odmah, a nikako ne kritizira, primjerice Češku vladu i češkog predsjednika koji i nakon 50 godina odbijaju povratak protjeranih sudetskih Nijemaca u stari zavičaj ?

Imaju li Hrvati manja prava na sjećanje nego Česi ?

I prijetnja obustavom zapadne financijske pomoći zvuči čudno. Kako će zapad ikada stabilizirati prilike u BiH ako tamo ostane očajno ekonomsko stanje ? Je li Kinkel zaista siguran da hrvatski predsjednik mora samo pritisnuti gumb pa da se svi izbjeglice i protjerani vrate u svoje kuće ?

Povratak 60,000 Srba bez ikakve pripreme, gotovo nasilno i preko noći, uzdrmao bi Hrvatsku ekonomski i politički.